

Skattemæssig optimering i virksomhedsordningen samt omdannelse til selskab med henblik på salg af virksomhed

HD(R) Hovedopgave forår 2013

CBS

Claus Dahlgaard

Vejleder: Marianne Mikkelsen

Indhold

1	Indledning	4
1.1	Problemformulering	5
1.2	Afgrænsning	6
1.3	Metode	7
1.4	Målgruppe og formål.....	8
2	Beskatning af personligt ejede virksomheder	9
2.1	Definitionen af en personligt ejet virksomhed	9
2.2	Skattepligtig indkomst.....	10
2.2.1	Personlig indkomst.....	12
2.2.2	Kapitalindkomst	13
2.3	Metoder til opgørelse af skatten.....	13
2.3.1	Personskatteloven	14
2.3.2	Virksomhedsordningen	14
2.3.3	Kapitalafkastordningen	16
2.4	Beregning af personskatten	16
2.4.1	Kommuneskat, kirkeskat og sundhedsbidrag	17
2.4.2	Bundskat og topskat til staten	18
3	Virksomhedsordningen.....	19
3.1	Forudsætninger for anvendelse af virksomhedsordningen.....	19
3.2	Opgørelse af indskudskontoen.....	19
3.2.1	Aktiver	20
3.2.2	Passiver	21
3.2.3	Værdiansættelse	21

3.2.4	Negativ indskudskonto og rentekorrektion	22
3.3	Mellemregningskontoen	23
3.4	Hævekontoen	24
3.5	Hæverækkefølgen	24
3.6	Kapitalafkastgrundlaget	25
3.7	Beregning af skatten	26
3.7.1	Kapitalafkastet	27
3.7.2	Opsparet overskud.....	27
3.7.3	Underskud i virksomhedsordningen	28
3.7.4	Salg og ophør i virksomhedsordningen	28
3.7.5	Optagelse af en kompagnon i virksomheden	29
4	Fra teori til praksis - virksomhedsordningen	31
4.1	Introduktion til casevirksomhed	31
4.2	Opgørelse af indskudskonto.....	32
4.3	Opgørelse af kapitalafkastgrundlaget	32
4.4	Overskudsdisponering.....	32
4.5	Opgørelse af indskudskonto og kapitalafkastgrundlag ultimo	34
4.6	Personlig indkomstopgørelse for 2012	35
4.7	Beskatning ved salg af virksomheden eller optagelse af kompagnon	37
4.8	Delkonklusion	37
5	Fra personligt ejet virksomhed til selskab	39
5.1	Fordele og ulemper ved virksomhed i selskabsregi	39
5.1.1	Aktieselskab	39
5.1.2	Anpartsselskab	40
5.1.3	Valg af virksomhedsform for Emil Clothing	40

5.2	Omdannelse til selskab.....	41
5.2.1	Skattepligtig omdannelse.....	41
5.2.2	Skattefri omdannelse	42
5.2.3	Valg af omdannelsesmetode for Emil Clothing	44
5.3	Holdingsdannelse ved anpartsombytning	46
5.3.1	Holdingselskab	46
5.3.2	Skattefri anpartsombytning med tilladelse	48
5.3.3	Skattefri anpartsombytning uden tilladelse	49
5.3.4	Salg og ophør af selskabet	50
5.3.5	Optagelse af medejer i selskabet.....	51
5.4	Delkonklusion - plan for Emil Clothing	52
6	Konklusion.....	54
7	Litteratur- og kildeoversigt	58
7.1	Bøger og publikationer	58
7.2	Internet.....	58
8	Bilag.....	59
8.1	Bilag 1 - Skattepligtig indkomst og balance for 2012 for Emil Clothing.....	59

1 Indledning

Til trods for at Danmark er et lille land, geografisk og befolkningsmæssig set, findes der alligevel ca. 648.000 registrerede juridiske enheder ifølge cvr.dk. Dette dækker dog over alle registreringer lige fra eksempelvis aktieselskaber til dødsboer. En stor del af de juridiske enheder er enkeltmandsvirksomheder. Pr. marts 2013 er der ca. 274.000 registrerede enkeltmandsvirksomheder, som svarer til ca. 42 % af det samlede antal juridiske enheder i Danmark.¹

Fælles for enkeltmandsvirksomheder eller personligt drevet virksomheder er, at personen bag i de enkelte tilfælde hæfter med hele sin private formue og ikke kun den del, der vedrører virksomheden. Det stiller krav til både den enkelte person men i høj grad også de rådgivende parter, som vejleder og assisterer personen igennem sit virke som selvstændig erhvervsdrivende. Det kan f.eks. være banken, som bevilger et lån eller en kassekredit til etablering af den nye virksomhed eller advokaten og revisoren, som vejleder omkring fordele og ulemper ved de forskellige virksomhedsformer og assisterer med selvangivelsen ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst.

Igennem mit studieforløb på HD og i mit job som revisor, har jeg opnået stor forståelse for de problemstillinger, men samtidig også muligheder, selvstændigt erhvervsdrivende står over for. Specielt de skattemæssige forhold har været et interessant bekendtskab, da disse ikke ligefrem fremstår gennemskuelige og logiske for en selvstændig erhvervsdrivende. Det kan i sig selv være en stor mundfuld at opstarte en virksomhed og kæmpe for at få den til at generere overskud, og derfor har personen ikke nødvendigvis de ressourcer eller kompetencer, det kræver for at sætte sig ind i de skattemæssige forhold, som hæfter sig ved en personligt drevet virksomhed.

Mange selvstændigt erhvervsdrivende anvender den såkaldte virksomhedsordning ved opgørelse af den skattepligtige indkomst. Denne opgave vil tage udgangspunkt i en konkret problemstilling for en specifik personligt drevet virksomhed, som har været i drift i en årrække uden for virksomhedsordningen. Den erhvervsdrivende planlægger nu at indgå i ordningen og ønsker derfor at få klarlagt de skatteoptimeringsmuligheder, der er i virksomhedsordningen. Personen bag går derudover med en tanke om på sigt at sælge sin virksomhed eller få en partner ind og ønsker derfor også at få klarlagt de forhold, der gør sig gældende ved et salg, herunder de skattemæssige.

¹ Udtræk fra cvr.dk's databank foretaget d. 25. marts 2013

Opgaven vil belyse de skattemæssige optimeringsmuligheder, der er i virksomhedsordningen for den pågældende virksomhed. Herudover vil der blive analyseret på de skattemæssige muligheder og konsekvenser ved et fuldstændigt og et delvist salg af virksomheden, og den selvstændigt erhvervsdrivende vil få en vejledning omkring, hvilken vej der kan være den mest optimale at gå.

1.1 Problemformulering

Den personlige virksomhed der tages udgangspunkt i er tøjvirksomheden Emil Clothing, som er startet af designeren Emil Lyng i 2008. Han arbejdede indtil udgangen af 2007 i en større dansk tøjvirksomhed, som producerer mærketøj til unge. Han fik dog med tiden lysten til at starte sit eget firma og udleve sin drøm om at have sit eget tøjmærke. Den 1. januar 2008 startede han så firmaet Emil Clothing, da han fik en god idé til en kollektion, som han kunne mærke havde stor interesse fra potentielle indkøbere fra forskellige butikker i hovedstadsområdet. Emil havde allerede et kendt navn i branchen og kunne derfor trække på et stærkt netværk.

Virksomheden er vokset stødt i de fire år den har eksisteret. Emil har hørt, at det er muligt at spare en del af overskuddet op i virksomheden ved anvendelse af virksomhedsordningen samtidig med, at der kan skatteoptimeres, så han ikke skal betale topskat. Han ønsker derfor at indtræde i ordningen, hvis skatteoptimeringsmulighederne er fordelagtige, og han kan spare overskud op i virksomheden. Emil ønsker ligeledes assistance med at få klarlagt en plan for virksomheden med henblik på, hvis virksomheden på et tidspunkt ude i fremtiden skal sælges fuldstændigt eller delvist, set ud fra det synspunkt, at han ønsker at betale mindst mulig skat og udskyde skattebetalingen i længst tid.

Opgavens problemformulering er derfor som følger:

Hvad er de skattemæssige optimeringsmuligheder for at mindske og udskyde skattebetalingen ved anvendelse af virksomhedsordningen for Emil Clothing, og set ud fra et skattemæssigt perspektiv, hvilke muligheder er der, ved afståelse af virksomheden delvist eller fuldstændigt, for at betale mindst mulig skat og udskyde skattebetalingen i længst tid?

Opgavens problemformulering forsøges løst ved besvarelse af følgende underliggende spørgsmål:

- *Hvad er den skattemæssige status i virksomheden 31.12.2012 herunder, hvordan er skatten beregnet i året 2012, hvor virksomheden indtræder i virksomhedsordningen?*
- *Hvordan beskattes Emil ved salg i virksomhedsordningen henholdsvis ved optagelse af en kompagnon i virksomheden?*
- *Hvilke fordele og ulemper er der forbundet med at omdanne til et selskab herunder også de skattemæssige?*
- *Hvordan beskattes Emil ved et fuldkomment salg, når virksomheden er et selskab henholdsvis ved delsalg til en kommende medejer?*

Ved besvarelse af ovenstående spørgsmål vil der kunne gives en konklusion, som redegør for den meste optimale fremgangsmåde set ud fra et skattemæssigt perspektiv.

1.2 Afgrænsning

Udgangspunktet for opgaven er en enkeltmandsvirksomhed med drift, som ønsker at anvende virksomhedsordningen. Opgaven vil kort komme ind på de andre metoder til opgørelse af den skattepligtige indkomst for en personlig virksomhed, men opgaven vil hovedsageligt dreje sig om og tage udgangspunkt i virksomhedsordningen.

Virksomheden der tages udgangspunkt i er fiktiv og derfor er tal- og tekstmateriale i opgaven udarbejdet selv. Der er ikke forsøgt at ramme en gennemsnitlig enkeltmandsvirksomhed, og konklusionen er derfor ikke retvisende for hele populationen af personligt ejede virksomheder.

Det forudsættes, at personen er fuldt skattepligtig i Danmark og forhold, som kun omfatter begrænset skattepligtige personer, vil ikke blive berørt. Ligeledes vil forhold, som berører gifte personer ikke blive berørt, da personen i opgaven ikke forudsættes at have en ægtefælle.

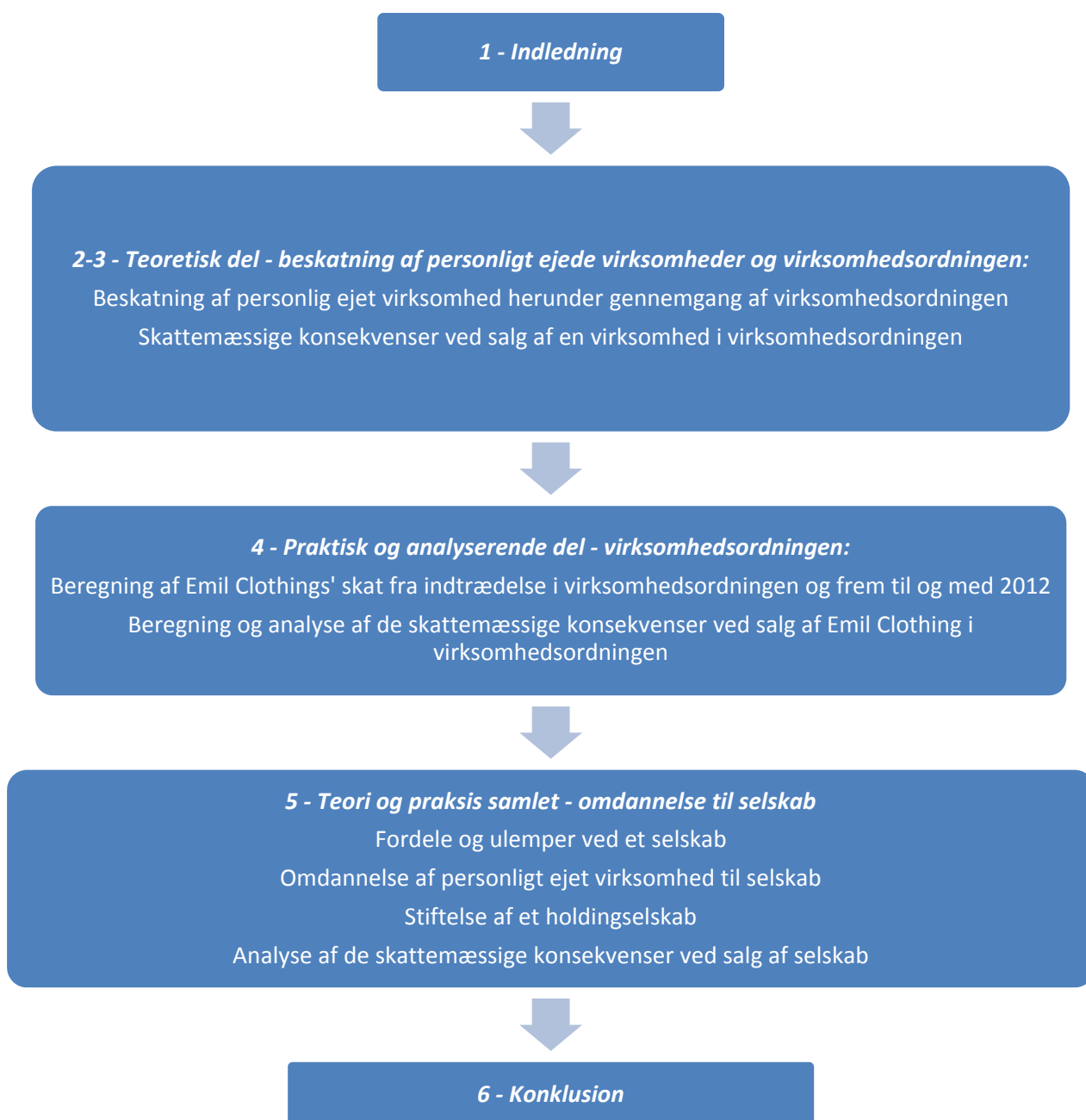
Der vil blive taget udgangspunkt i skattesatser samt love og regelændringer vedrørende virksomhedsordningen frem til og med 31. december 2012.

Afgrænsningen i dette afsnit er hovedsageligt af overordnet karakter. Der vil forekomme yderligere specifikke afgrænsninger i de enkelte kapitler.

1.3 Metode

For at opnå en rød tråd i opgaven vil der blive lagt vægt på, at den gennemgåede teori anvendes i den praktiske og analyserende del af opgaven, så læseren altid vil kunne gå tilbage til teoridelen for at få flere informationer. Herved sikres der genkendelighed for læseren som i sidste ende vil øge forståelsen.

Opgaven er opbygget i fem dele som illustreret nedenfor:

1.4 Målgruppe og formål

Opgaven henvender sig til personlige virksomheder, som påtænker at indtræde i virksomhedsordningen eller allerede anvender denne, og som gerne vil have et indblik i de skattemæssige konsekvenser ved et salg af deres virksomhed på sigt. Ydermere vil selvstændigt erhvervsdrivende, som går med tanken om at omdanne til et selskab ligeledes kunne bruge denne opgave til at opveje fordele og ulemper.

Formålet er at give læseren en viden omkring de skattemæssige konsekvenser og muligheder og hjælpe personen til bedre at kunne vurdere, hvilken fremgangsmåde der er den rigtige for den specifikke persons virksomhed.

Personligt ejede virksomheder, som ikke tidligere har været i virksomhedsordningen eller påtænker et salg, vil kunne bruge opgaven, da der vil blive redegjort for ordningens opbygning samt fordele og ulemper i forhold til beskatning efter personskattelovens regler. Samtidig beregnes skatten for virksomheden, der tages udgangspunkt i, fra indtrædelse i ordningen i indkomståret 2012.

Sproget i opgaven vil være tilpasset selvstændigt erhvervsdrivende, som ikke har grundlæggende viden indenfor skat og regnskab, og der kræves derfor ingen faglige forudsætninger for at forstå opgaven.

2 Beskatning af personligt ejede virksomheder

2.1 Definitionen af en personligt ejet virksomhed

Når begrebet en personligt ejet virksomhed bruges, dækker dette indirekte over en række forhold, og der hentydes til en specifik gruppe af virksomheder. Virksomheder, der drives i personligt regi, er eksempelvis enkeltmandsvirksomheder og interessentskaber (I/S), som de meste almindelige.

De selvstændigt erhvervsdrivende, der etablerer personlige erhvervsvirksomheder, har alle det formål, at virksomheden på sigt skal genere overskud. Hobbyvirksomhed er derfor ikke at sidestille med erhvervsvirksomhed, og indgår derfor ikke i definitionen, når en personligt ejet virksomhed omtales.

Fælles for personligt ejede virksomheder er at ejerne hver især hæfter personligt, hvilket vil sige med hele sin formue. Er der tale om en enkeltmandsvirksomhed hæfter ejeren bag helt og alene for gælden i virksomheden. Dette betyder også, at eksempelvis ejerens hus og private ejendele indgår som sikkerhed for kreditorerne, hvis der ikke er penge nok i virksomheden til at betale.

I et interessentskab, er der to eller flere ejere af virksomheden. I lighed med enkeltmandsvirksomheder hæfter de personligt men samtidig også solidarisk. Det vil sige, at alle ejerne hæfter med deres formuer og de hæfter alle for hinanden. Kreditorer kan således selv bestemme, hvem af ejerne der skal betale gælden, hvis virksomheden ikke er i stand til det. Herefter er det så op til ejerne indbyrdes at inddrive penge af hinanden. Går en af ejerne for eksempelvis personlig konkurs, vil hele gældsbyrden således hænge på de andre ejere af interessentskabet.²

Når der etableres et selskab er der specifikke krav til, hvor mange penge der mindst skal indskydes i selskabet alt efter, hvilken selskabsform der vælges. I en personlig virksomhed er der intet krav til kapitalindskud, uanset om det er en enkeltmandsvirksomhed eller et interessentskab. Det kræver stort set ikke nogle forudsætninger for at starte en sådan virksomhed. Derfor er det også en af grundene til, at en personligt ejet virksomhed er aldeles anvendt som virksomhedsform i Danmark. Der er betydelig kortere vej fra idé til etablering, end hvis der i stedet skal spares en masse penge op, som skal indskydes i virksomheden.

² <http://www.startvaekst.dk/virksomhedsformer>

Lovkravene til personligt ejede virksomheder er ligeledes små og der er intet krav om at udarbejde en årsrapport. Bogføringen skal dog altid ske efter bogføringsloven. Denne vil dog ikke blive berørt yderligere i denne opgave.

For at opsummere kan det fremføres, at nogle af fordelene ved at drive en personlig ejet virksomhed er, at der er kort vej til at komme i gang med at drive erhvervs-mæssig virksomhed mens der samtidig ikke er krav om kapitalindskud. En ulempe kan så på den anden side være at ejerne hæfter med hele deres formuer i modsætning til selskaber, hvor der kun hæftes med den indskudte kapital. Dette vil blive nærmere gennemgået senere i opgaven.

2.2 Skattepligtig indkomst

Hvad enten der er tale om almindelig lønindkomst for en lønmodtager eller indkomst for en selvstændig erhvervsdrivende, er en ting sikkert - der skal betales skat. Skatten, der skal betales, opgøres på baggrund af den skattepligtige indkomst.

Statsskattelovens § 4, 5 og 6 er de centrale paragraffer, hvorved opgørelsen af den skattepligtige indkomst tager sit udgangspunkt. Her forklares, hvilke forhold der indgår, og hvilke forhold der ikke indgår i den skattepligtige indkomst. Samtidig står der også skrevet, hvilke udgifter der kan fradrages i beregningen af den skattepligtige indkomst. Statsskatteloven anvendes for både selvstændigt erhvervsdrivende og lønmodtagere og i § 4, 5 og 6 gøres der i øvrigt ikke forskel på de to grupper ved indkomstopgørelsen.³

I 1987 blev skattereglerne for fysiske personer ændret ved en reform. Det blev besluttet, at fysiske personer skal opgøre en personlig indkomst, en kapitalindkomst og en aktieindkomst i stedet for blot en samlet skattepligtig indkomst.⁴ Denne opdeling er den, der er gældende den dag i dag, og der tages derfor udgangspunkt i denne, når en person beskattes i Danmark. Personskatteloven er herfra nøglen til at forstå denne opdeling, og hvad der indgår i de enkelte indkomster, da Statsskatteloven beskriver skattepligtig indkomst som en samlet indkomst uden underopdeling.

³ Grundlæggende skatteret, side 193

⁴ Grundlæggende skatteret, side 505

Skattepligtig indkomst udgøres af al indkomst der ikke er aktieindkomst jf. Personskattelovens § 2 og § 4a, stk. 4. Aktieindkomst vil ikke blive berørt i dette kapitel (se i stedet kapitel 5), og der tages derfor udgangspunkt i de følgende to indkomster, som indgår i den skattepligtige indkomst:

- Personlig indkomst
- Kapitalindkomst

Den skattepligtige indkomst for en selvstændig erhvervsdrivende kontra en almindelig lønmodtager kan illustreres på følgende måde:

Tabel 1: Skattepligtig indkomst

<i>Selvstændig erhvervsdrivende</i>	<i>Almindelig lønmodtager</i>
+ Personlig indkomst	+ Lønindkomst
+/- Kapitalindkomst	- Arbejdsmarkedsbidrag
- Ligningsmæssige fradrag	= Personlig indkomst
- Beskæftigelsesfradrag	+/- Kapitalindkomst
= Skattepligtig indkomst	- Ligningsmæssige fradrag
	- Beskæftigelsesfradrag
	= Skattepligtig indkomst

Kilde: Egen illustration.

Som det ses af ovenstående illustration er der forskel på om den skattepligtige er selvstændig erhvervsdrivende eller almindelig lønmodtager. Det der springer i øjnene er, at der for en selvstændig erhvervsdrivende ikke er lønindkomst, hvor der heraf skal betales arbejdsmarkedsbidrag. Det betyder dog ikke, at de personer der har en virksomhed slipper for at betale arbejdsmarkedsbidrag. I virksomheder, der er personligt ejet, er der logisk nok ikke en arbejdsgiver, som udbetaler løn, og hvor der deraf skal betales arbejdsmarkedsbidrag. Dette betales i stedet af virksomhedens overskud før renter samt af eventuelle hævninger i året til privatforbrug.⁵

⁵ <http://www.skat.dk/SKAT.aspx?old=1645658>

Alle skattepligtige personer, der modtager løn eller har en personlig ejet virksomhed, modtager et beskæftigelsesfradrag. Fradraget gives i den skattepligtige indkomst og er grundet, at den skattepligtige er i beskæftigelse og betaler arbejdsmarkedsbidrag. I 2012 lød fradraget på 4,40 % af løn og indkomst for den selvstændigt erhvervsdrivende. Fradraget kan dog maksimalt udgøre 14.100 kr. svarende til en indtægt på ca. 320.000 kr. årligt.⁶

Beskæftigelsesfradraget fradrages som beskrevet ovenfor i den skattepligtige indkomst. Dette er kendetegnende for ligningsmæssige fradrag. Befordringsfradraget er i ovenstående tabel vist på en særskilt linje, hvilket skyldes at alle erhvervsbeskæftigede personer modtager dette. Om en skattepligtig person har andre ligningsmæssige fradrag er af individuel karakter. Af de mest anvendte fradrag kan nævnes befordringsfradrag mellem hjem og arbejde, faglige kontingenter samt rejseudgifter (fradrag for kost og logi).⁷

Ydermere har alle personer et skattefrit personfradrag. I 2012 var fradraget på 42.900 kr. Det betyder, at alle skattepligtige personer kun skal betale skat af indkomst over denne grænse. Fradraget reguleres en gang årligt og indregnes automatisk, når der skal betales skat.⁸

I de følgende to afsnit gennemgås den personlige indkomst og kapitalindkomst. Der tages her udgangspunkt i selvstændigt erhvervsdrivende.

2.2.1 Personlig indkomst

Personskattelovens § 3, stk. 1 beskriver, hvad der indgår i den personlige indkomst. Her tages udgangspunkt i de indkomster, der indgår i den skattepligtige indkomst, men som ikke er kapitalindkomst. Det siger måske ikke så meget for den almene dansker men for at få et præj om, hvad der indgår, kan det kort sammenfattes til at alle de udgifter og indtægter, der vedrører virksomheden eksklusiv finansielle poster, hovedsageligt vil lande i personlig indkomst. Der findes dog undtagelser, så det er kun for at give en overordnet forståelse af strukturen i den skattepligtige indkomst.

⁶ <http://www.skat.dk/SKAT.aspx?old=68802>

⁷ <http://www.skat.dk/SKAT.aspx?old=133161>

⁸ <http://www.skat.dk/SKAT.aspx?old=2035568>

Når den personlige indkomst opgøres for den selvstændigt erhvervsdrivende, kan der fradrages specifikke udgifter, som er beskrevet i Personskattelovens § 3, stk. 2. Det kan for eksempel være de udgifter den selvstændigt erhvervsdrivende har haft i forbindelse med at erhverve, sikre eller vedligeholde indkomsten - beskrevet på en anden måde vil det i store træk være de driftsomkostninger, der er forbundet med virksomheden.

Af andre fradragsberettigede forhold kan nævnes overført overskud til medarbejdende ægtefælle samt skattemæssige afskrivninger, tab og fradrag efter Afskrivningsloven.

2.2.2 Kapitalindkomst

De udgifter og indtægter som ikke er personlig indkomst men kapitalindkomst er beskrevet i Personskattelovens § 4. Som ordet kapitalindkomst hentyder til, er det indkomst som stammer fra kapital og ikke arbejde. Den enkeltes kapitalindkomst svarer til nettobeløbssummen af en række specifikke indtægter og udgifter. Dette er for eksempel renteindtægter og renteudgifter samt gevinster og tab efter Kursgevinstloven.

I virksomhedsordningen og kapitalafkastordningen beregnes et kapitalafkast, som fragår i den personlige indkomst for derefter at blive tillagt kapitalindkomsten. Dette gennemgås nærmere i afsnit 2.3.

Der er også forskel i beskatningen om en person ender ud med en positiv kapitalindkomst eller en negativ, og hvor stor denne er. Der gælder forskellige bundgrænser, og skatteværdien er også forskellig, hvis der betales topskat. Se mere om dette i afsnit 2.4.

2.3 Metoder til opgørelse af skatten

Når den skattepligtige indkomst efter årets afslutning gøres op, er der flere metoder at lade sig beskatte efter. Hvis der ikke foretages et valg beskattes en person efter personskattelovens regler.

I de tre næste afsnit beskrives på overordnet niveau, hvad der karakteriserer de forskellige metoder, når den skattepligtige indkomst gøres op. Det er ikke altid let at gennemskue de skattemæssige konsekvenser ved de forskellige metoder, men nogle specifikke forhold i en

virksomhed kan give en indikation af, hvilken beskatningsmetode/beregning, der er mest fordelagtig at anvende.

Gennemgang af de forskellige elementer i beregningen af personskatten for en selvstændig erhvervsdrivende gennemgås yderligere i afsnit 2.4.

2.3.1 Personskatteloven

Under afsnit 2.2 Skattepligtig indkomst blev det gennemgået, hvorledes opbygningen af den skattepligtige indkomst ser ud. Vælger en person at lade sig beskatte efter personskattelovens regler, vil dette være rettesnoren efter, hvordan dennes indkomst bliver beskattet. Overskud fra virksomheden beskattes som personlig indkomst samtidig med, at finansielle poster indgår i kapitalindkomsten. Kapitalindkomsten beskattes særskilt uden indvirkning på den personlige indkomst.

Der beregnes ikke skat med samme procentsats af den personlige indkomst og kapitalindkomsten. Kapitalindkomsten beskattes med en lavere sats end den personlige indkomst, hvilket dog på den anden side gør fradragmulighederne mindre gunstige. Det kan være svært at forholde sig til at for eksempel renteudgifter, som stammer fra virksomhedens drift, ikke kan fradrages i den personlige indkomst ligesom eksempelvis driftsudgifter. Dette er en af ulemperne ved at blive beskattet efter Personskatteloven.

Senere i kapitlet vil der blive redegjort for de forskellige procentsatser, som de forskellige indkomster bliver beskattet med.

2.3.2 Virksomhedsordningen

Som tidligere beskrevet blev der i 1987 vedtaget en skatterreform, som gjorde at den skattepligtige indkomst blev delt op i personlig indkomst, kapitalindkomst og aktieindkomst. Hvor det tidligere havde været muligt at fradrage de finansielle udgifter samlet i den skattepligtige indkomst, blev det nu ændret til at disse udgifter kun kunne fradrages i kapitalindkomsten. For at tilgodese de selvstændigt erhvervsdrivende på samme vis som tidligere blev der etableret en ny ordning for

personligt ejede virksomheder. Virksomhedsordningen, som den blev kaldt og stadig hedder i dag, havde derfor netop som hovedformål at ændre fradragsmulighederne for de finansielle udgifter i forhold til beskatning efter Personskatteloven. I virksomhedsordningen er det virksomheds-skatteloven der anvendes.⁹

Virksomhedsordningen bliver i dag benyttet af mange selvstændigt erhvervsdrivende på grund af de mere fordelagtige beskatningsregler i Virksomhedsskatteloven end i Personskatteloven. Hjørnestenen i ordningen er som beskrevet ovenfor, at der er fuld fradragsret for finansielle udgifter i den personlige indkomst. Derudover muliggør ordningen desuden at der beregnes et kapitalafkast af den investerede kapital i virksomheden, som beregnes som kapitalafkastgrundlaget ganget med den for det gældende års kapitalafkastssats. Med andre ord betyder dette, at der kan flyttes et beløb fra beskatning i den personlige indkomst til den lavere beskattede kapitalindkomst.

En anden fordel er, at der kan opspares overskud i virksomheden modsat ved beskatning efter personskattereglerne, hvor hele årets overskud vil komme til beskatning. Er der for eksempel svingende resultater i virksomheden kan den skattepligtige i de "gode år" vælge at spare en del af overskuddet op i virksomheden mod en foreløbig beskatning, som svarer til virksomhedsskatten.¹⁰ Dette er især fordelagtigt, hvis indkomsten ligger lige omkring topskattegrænsen, da der i så fald kan optimeres hvert år, så der ikke skal betales topskat. Sagt med andre ord vil den skattepligtige i år, hvor indkomsten er lav, kunne trække på det opsparede overskud mens der i år, hvor overskuddet er over topskattegrænsen, kan spare den del af overskuddet op, der ligger over grænsen.

Selvom der er mange fordele ved at anvende virksomhedsordningen, er der dog også nogle ulemper. Det kræves blandt andet, at der er 100 % adskillelse mellem privatøkonomi og virksomhedsøkonomi, og det betyder dermed mere administrativt arbejde. Desuden kan det være svært at planlægge hævninger til privatforbrug, hvis der ønskes en optimering i forhold til topskattegrænsen. Har den skattepligtige positiv kapitalindkomst vil denne blive beskattet med en højere procentsats, da denne tillægges den personlige indkomst i virksomhedsordningen.

⁹ Lærebog om indkomstskat, side 181

¹⁰ Lærebog om indkomstskat, side 182

Da opgaven tager udgangspunkt i virksomhedsordningen vil denne blive mere detaljeret gennemgået i kapitel 3.

2.3.3 Kapitalafkastordningen

Virksomhedsordningen sætter store krav til det administrative arbejde for den selvstændigt erhvervsdrivende. Derfor blev det besluttet i 1993 at indføre en ordning i Virksomhedsskatteoven, som havde et mere forenklet regelsæt.¹¹ Kapitalafkastordningen giver ligesom i virksomhedsordningen mulighed for at beregne et kapitalafkast, som fragår i den personlige indkomst men tillægges kapitalindkomsten. Der opnås en større skattemæssig fradragsværdi for virksomhedens renteudgifter, da disse fragår det positive kapitalafkast i kapitalindkomsten. I kapitalafkastordningen er det nemlig ikke muligt at få fradrag for negativ kapitalindkomst i den personlige indkomst, som det er i virksomhedsordningen.¹²

Kapitalafkastordningen er en meget forenklet virksomhedsordning. De er derfor også kun identiske på ovenstående punkt ved beregning af kapitalafkast. En fordel ved denne forenkede ordning er, at den ikke kræver nær så stort administrativt arbejde, da der ikke er de samme krav og regler om 100 % adskillelse af virksomhedsøkonomi og privatøkonomi. På den anden side opnås der heller ikke alle fordelene som ved virksomhedsordningen. Hvis den selvstændigt erhvervsdrivende har store renteindtægter og ikke så store renteudgifter vil der være en fordel i kapitalafkastordningen ved at disse beskattes som kapitalindkomst og ikke som personlig indkomst. Hvilken ordning der i sidste ende bedst kan betale sig for den enkelte er svært at give et helt klart og enkelt bud på, og det vil i flere tilfælde være nødvendigt at beregne skatten efter begge ordninger for at få et præcist svar.

2.4 Beregning af personskatten

Det danske skattesystem er progressivt opbygget. Det vil sige, at en høj indkomst beskattes hårdere end en lav indkomst. Dette gennemgås nærmere under topskatten.

¹¹ Lærebog om indkomstskat, side 181

¹² <https://www.skat.dk/SKAT.aspx?old=1648474>

En skattepligtig person i Danmark er forpligtet til at betale skat både til staten men også til den kommune, hvor den skattepligtige har bopæl. Ydermere opkræves der et sundhedsbidrag samt arbejdsmarkedsbidrag.

Bruttoskat, som kendes som arbejdsmarkedsbidrag, betales af alle skattepligtige personer. Der betales 8 % af lønindkomsten for lønmodtagere og 8 % af virksomhedens resultat før renter for selvstændigt erhvervsdrivende. Anvendes virksomhedsordningen er det dog kun den del af virksomhedens overskud, den skattepligtige hæver ud af virksomheden, der skal betales arbejdsmarkedsbidrag af.¹³ Kendetegnen for arbejdsmarkedsbidrag er, at det betales uanset bundfradrag.

I de næste underafsnit gennemgås henholdsvis den skat der betales til staten, og den skat der betales til kommunen.

2.4.1 Kommuneskat, kirkeskat og sundhedsbidrag

Når der skal beregnes kommuneskat, kirkeskat og sundhedsbidrag er beregningsgrundlaget den skattepligtige indkomst fratrukket personfradraget. Kommune og kirkeskat udgjorde samlet i gennemsnit 25,7 % i 2012.¹⁴ Det er dog frivilligt om den skattepligtige vil være medlem af folkekirken og betale kirkeskat.

Sundhedsbidraget er en særskilt skat som i 2012 udgjorde 7 %. Bidraget betales af alle, der har en skattepligtig indkomst, og er med til at finansiere de regionale og kommunale sundhedsudgifter, som for eksempel landets hospitaler.¹⁵ Sundhedsbidraget blev indført i 2007 på baggrund af nedlæggelsen af landet amter for at opveje den derefter manglende amtsskat. De 8 % dækker dog ikke hele den tidligere amtsskat, og derfor er den resterende del indarbejdet i de kommunale skatter, som efter 2007 er steget.¹⁶

Den gennemsnitlige kommuneskatteprocent inklusivt sundhedsbidrag og kirkeskat udgjorde samlet 32,7 % i 2012.

¹³ <http://www.skat.dk/SKAT.aspx?old=1645658>

¹⁴ <http://www.skm.dk/skatteomraadet/talogstatistik/kommuneskatte/7910.html>

¹⁵ http://www.skat.dk/skat.aspx?old=2035568&vld=0&search=sundhedsbidrag*

¹⁶ <http://da.wikipedia.org/wiki/Sundhedsbidrag>

2.4.2 Bundskat og topskat til staten

Bundskat betales af alle skattepligtige personer med en indkomst. Udgangspunktet for beregningen af bundskatten er den personlige indkomst med tillæg af eventuel positiv nettokapitalindkomst. Personfradraget vil dog altid fratrækkes inden der beregnes bundskat. Skattesatsen reguleres en gang årligt. I 2012 lød den på 4,64 %.

Topskatten er det bedste bevis på, at der i Danmark er et progressivt skattesystem. Alle skattepligtige personer med en indkomst overstigende 423.804 kr. i 2012 skal betale topskat. Efter arbejdsmarkedsbidrag svarer grænsen til 389.900 kr. Den skattepligtige beskattes med 15 % af den indkomst der er over grænsen udover den allerede betalte bundskat. Skatten beregnes på baggrund af den personlige indkomst med tillæg af eventuel positiv nettokapitalindkomst overstigende et bundfradrag på 40.000 kr. Det betyder, at det kun er kapitalindkomst over 40.000 kr., som skal tillægges den personlige indkomst ved beregningen af topskat.

I Danmark eksisterer der et såkaldt skatteloft, som lød på 51,5 % i 2012. Det betyder, at skattepligtige personer maksimalt kan komme til at betale 51,5 % i skat. Hvis den samlede indkomstskat til kommunen og staten (kommuneskat + sundhedsbidrag + bundskat + topskat) overstiger denne grænse, vil der blive foretaget en regulering i den skattepligtiges topskattesats, så den samlede skatteprocent vil lande på de 51,5 %. Det skal siges, at kirkeskat og arbejdsmarkedsbidrag ikke indgår i skatteloftet, når dette gøres op.¹⁷

For at opsummere er det nedenfor oplistet på en overskuelig måde med hvilke procentsatser de enkelte indkomster beskattes, når der tages udgangspunkt i 2012 tal:

- Personlig indkomst = 4,64 % i bundskat + evt. topskat på 15 % (reguleres dog i henhold til skatteloftet)
- Skattepligtig indkomst = 32,7 % (gennemsnitskommune inklusiv kirkeskat og sundhedsbidrag)

Personfradraget fragår i både den personlige indkomst og i den skattepligtige indkomst ved beregning af skatten mens beskæftigelsesfradrag og andre ligningsmæssige kun fradrag i den skattepligtige indkomst.

¹⁷ <http://www.skat.dk/SKAT.aspx?old=2035568>

3 Virksomhedsordningen

3.1 Forudsætninger for anvendelse af virksomhedsordningen

For at få mulighed for at anvende virksomhedsordningen kræver det, at den skattepligtige driver en personlig ejet virksomhed jf. Virksomhedsskattelovens § 1, stk. 1. Selskaber har derfor ikke mulighed for at anvende ordningen ligesom hobbyvirksomheder ikke opfylder kriterierne for en personlig erhvervsvirksomhed.

Jf. Virksomhedsskattelovens § 2, stk. 1 skal den skattepligtige, som en betingelse for at anvende ordningen, udarbejde et selvstændigt regnskab for virksomheden, som opfylder kravene i henhold til bogføringsloven. Der skal ligeledes foretages en opdeling af privatøkonomien og virksomhedsøkonomien, som skal fremgå af bogføringen. Stk. 2 forklarer endvidere, at det hvert år er den skattepligtiges ansvar selv at tilkendegive, at virksomhedsordningen skal anvendes.

Det er et populært scenarie at skattepligtige anvender virksomhedsordningen ved udlejning af bolig/ejendom for at kunne fradrage renteudgifterne fra gælden i den personlige indkomst. Så længe der er tale om en ejerbolig opfyldes kriterierne for at være selvstændig erhvervsdrivende. I en specifik afgørelse fik en person afslag for, at udlejning af en andelslejlighed kunne indgå i virksomhedsordningen, da den var at sidestille med en lejelejlighed, grundet af det er andelsboligforeningen, der ejer ejendommen.¹⁸

3.2 Opgørelse af indskudskontoen

Ved indtræden i virksomhedsordningen skal den selvstændigt erhvervsdrivende opgøre en indskudskonto. Indskudskontoen er en betegnelse for, hvor mange allerede beskattede midler, den skattepligtige har tilført virksomheden. Det betyder også, at de indskudte midler skattefrit kan hæves på et senere tidspunkt. Hvis dette gøres skal det dog ske i overensstemmelse med en specifik hæverækkefølge, som vil blive gennemgået senere.

Indestående opgøres ved starten af regnskabsåret i det indkomstår, hvor virksomhedsordningen først anvendes jf. Virksomhedsskattelovens § 3, stk. 2.

¹⁸ <https://afg.tax.dk:8443/2084610.htm>

Sker der overførsel af kontante beløb til virksomheden bogføres dette i stedet på en uforrentet mellemregningskonto efter Virksomhedsskattelovens § 4 a, jf. Virksomhedsskattelovens § 3, stk. 1. Mellemregningskontoen gennemgås under afsnit 3.4.

I henhold til § 3, stk. 3 i Virksomhedsskatteloven opgøres indskudskontoen som værdien af de indskudte aktiver med fradrag af gæld.

3.2.1 Aktiver

Som hovedregel er anvendelsen af virksomhedsordningen betinget af reglerne anvendes for hele virksomheden. Det er således som udgangspunkt udelukkende erhvervmæssigt anvendte aktiver, der indgår i ordningen, hvad enten det er fysiske, immaterielle eller finansielle aktiver.¹⁹

Blandede benyttede aktiver privat og erhvervmæssigt kan som en tommelfingerregel ikke indgå i virksomheden jf. Virksomhedsskattelovens § 1, stk. 3. Der er dog et par undtagelser:

- Hvis en ejendom benyttes både privat og erhvervmæssigt. Her vil der blive foretaget en vurdering af fordelingen efter § 33 i Vurderingsloven. Der tages udgangspunkt i ejendomsværdien af ejendommen når værdien opgøres på indskudskontoen.
- Biler og multimedier som valgfrit er tilført ordningen. Der opgøres igen fordelingen mellem brugen af privat og erhvervmæssig karakter. Samtlige driftsomkostninger og afskrivninger på bilen vil kunne fradrages i virksomheden, mens den selvstændigt erhvervsdrivende i stedet beskattes af reglerne om fri bil jf. Ligningslovens § 16, stk. 4.

For visse finansielle aktiver kan det være svært at vurdere, om disse kan henføres til privatøkonomien eller virksomhedsøkonomien. Derfor er det blandt andet valgfrit om en obligationsbeholdning skal indgå i ordningen eller ej.

Ønsker den selvstændigt erhvervsdrivende på et senere tidspunkt at tilføre nye aktiver til virksomheden fra privatøkonomien anses dette som indskud. Ønskes allerede tilførte aktiver flyttet til privatøkonomien, skal der tages højde for hæverækkefølgen.

¹⁹ Lærebog om indkomstskat, side 215

3.2.2 Passiver

Ligesom med aktiver gælder der samme hovedregel for passiver. Da hele virksomheden skal indgå i virksomhedsordningen, skal al erhvervmæssig gæld ligeledes indgå. Af gæld kan for eksempel nævnes gæld til leverandører, forudbetalinger fra kunder, renter af virksomhedsgæld og visse erhvervmæssige lån jf. Ligningsvejledningen 2011 E.G.2.1.2.2.²⁰

Det er muligt at indskyde privat gæld i virksomhedsordningen, men den skattepligtige skal her være opmærksom på et par forhold. Indskydes for eksempel realkreditlån vil der skulle opgøres en erhvervmæssig fordeling som ved blandede benyttede aktiver. Det øgede rentefradrag som følge af indskydelse af privat gæld vil ligeledes betyde en nedsættelse af virksomhedens kapitalafkastgrundlag jf. Virksomhedsskattelovens § 8. Tilføres der mere gæld til virksomhedsordningen end aktiver vil indskudskontoen være negativ. Dette vil udløse en rentekorrektion jf. Virksomhedsskattelovens § 11, stk. 1.

Tilføres der nye passiver til ordningen i de efterfølgende år betragtes dette som en hævning. Der skal her tages højde for hæverækkefølgen med mindre beløbet udlignes af kontant indskud på mellemregningskontoen. Er situationen omvendt og passiver flyttes til privatøkonomien anses dette for indskud i ordningen, da det kun er muligt at bogføre kontante beløb på mellemregningskontoen.²¹

3.2.3 Værdiansættelse

Når indskudskontoen gøres op med aktiver og passiver sker værdiansættelsen af disse efter specifikke regler. Virksomhedsskattelovens § 3, stk. 4 benævner således i hovedtræk, hvordan værdiansættelsen af de enkelte aktiver og passiver sker. Nedenstående oversigt er lavet for at give en overskuelig fremstilling af nogle af de mest relevante værdiansættelser.

²⁰ Lærebog om indkomstskat, side 217

²¹ Lærebog om indkomstskat, side 218

Tabel 2: Værdiansættelse af aktiver og passiver ved opgørelse af indskudskontoen

Aktiver:	
Fast ejendom	Den kontante anskaffelsessum eller den fastsatte ejendomsværdi ved indkomstårets begyndelse.
Driftsmidler og skibe	Den afskrivningsberettigede saldo værdi ved begyndelse af indkomståret.
Varelagre	Den opgjorte værdi efter Varelagerlovens § 1, stk. 1-3.
Andre løsøregerstande	Handelsværdien
Øvrige aktiver	Anskaffelsessum med fradrag af skattemæssige afskrivninger. Er anskaffelsessummen omregnet til kontantværdi, anvendes denne.
Passiver:	
Gæld	Kursværdien

Kilde: Egen illustration med udgangspunkt i Virksomhedsskattelovens § 3, stk. 4

3.2.4 Negativ indskudskonto og rentekorrektion

Det primære formål med opgørelsen af indskudskontoen er at få klarlagt, hvornår en rentekorrektion af private lån skal finde sted. Hvis der er negativ saldo på indskudskontoen vil dette som hovedregel være udtryk for private lån i virksomheden, hvor der heraf skal beregnes rentekorrektion. Modsat vil en positiv indskudskonto være et udtryk for, hvor meget den selvstændigt erhvervsdrivende skattefrit vil kunne føre ud af virksomheden uden en rentekorrektion. En negativ indskudskonto kan også i senere år opstå, hvis der eksempelvis føres værdier ud til privatøkonomien. Uanset hvornår en negativ indskudskonto opstår, vil det næsten altid betyde, at der skal beregnes rentekorrektion. Der er dog en undtagelse til reglen om rentekorrektion ved negativ indskudskonto. Kan det dokumenteres af den skattepligtige, at alle virksomhedens aktiver er medtaget, og at hele den medtagede gæld er erhvervs mæssig ved indtræden i virksomhedsordningen, kan indskudskontoen nulstilles jf. Virksomhedsskattelovens § 3, stk. 5.²²

²² Lærebog om indkomstskat, side 218-219

Ovenstående undtagelse er den eneste mulighed for at slippe for rentekorrektion. Er der negativ indskudskonto, og er noget af gælden af privat karakter, skal dette beregnes. Som tidligere skrevet gøres dette for at udligne effekten af fradraget for de private renteudgifter i den personlige indkomst, som hæfter sig til den private gæld.

Der findes to regler for rentekorrektion. Den første tager udgangspunkt i ovenstående, hvor indskudskontoen er negativ ved begyndelse og/eller ved udgangen af indkomståret. Rentekorrektionen beregnes på baggrund af den talmæssigt største negative saldo og findes efter nedenstående formel:

Afkastsatsen efter Virksomhedsskattelovens § 9 x den negative saldo

Rentekorrektionsbeløbet, som er beregnet, vil herefter blive tillagt den personlige indkomst og fradraget i kapitalindkomsten. Er der i virksomheden ingen nettokapitaludgifter eller er afkastgrundlaget (gennemgås i afsnit 3.6) negativt, vil der dog ikke blive beregnet rentekorrektion ved negativ indskudskonto, da der ingen fordel vil være i virksomhedsordningen med hensyn til fradragsmuligheder.

Den anden rentekorrektionsregel er indført for at imødekomme selvstændigt erhvervsdrivende, der i løbet af et indkomstår hæver værdier ud til privatøkonomien, mod at indskyde værdier igen inden indkomstårets afslutning for at undgå en negativ indskudskonto. Herved vil privatøkonomien have opnået en rentefordel i året på bekostning af virksomhedsøkonomien. Rentekorrektionen beregnes på baggrund af årets indskud og ganges, som ved den første regel, med den til enhver tid gældende afkastsats.²³

3.3 Mellemløbskontoen

I stedet for at overføre beløb via indskudskontoen, kan den selvstændigt erhvervsdrivende vælge at overføre kontante beløb fra privatøkonomien til virksomhedsordningen via en uforrentet mellemregningskonto jf. Virksomhedsskattelovens § 4 a, stk. 1. På tidspunktet for indtrædelse i

²³ Lærebog om indkomstskat, side 221-222

ordningen er det dog ikke muligt at bogføre på mellemregningskontoen jf. stk. 2, da kontoen er forbeholdt den løbende mellemregning med privatøkonomien i det senere virke.

Har den skattepligtige haft driftsomkostninger i indkomståret, som er afholdt af privatøkonomien kan disse bogføres på mellemregningskontoen jf. Virksomhedsskattelovens § 4 a, stk. 4.

Indestående på kontoen må ikke på noget tidspunkt blive negativt. Såfremt dette sker, tager § 4 a, stk. 3 i Virksomhedsskattelovens sin anvendelse, og der skal i bogføringen ske en overførsel efter rækkefølgen i § 5.

3.4 Hævekontoen

Hævekontoen er et udtryk for den konto, hvor hævnings fra virksomhedsøkonomien til privatøkonomien føres svarende til "løn" for den skattepligtige. Hævningerne er på hævetidspunktet derfor ikke beskattet. Ved indkomstårets udgang vil saldoen for hævnings derfor indgå i beskatningsgrundlaget og konverteres til indkomst. Det kan være mest praktisk at bogføre alle overførsler mellem virksomhedsøkonomien og privatøkonomien på mellemregningskontoen, da der efter indkomstårets udløb kan ske overførsel fra hævekontoen til mellemregningskontoen. Primosaldoen for mellemregningskontoen kendes først, når regnskabet fra forudgående år udarbejdes og eventuel negativ saldo kan udlignes ved hævning på hævekontoen. Derved opstår hævekontoen først, når regnskabet udarbejdes.²⁴

3.5 Hæverækkefølgen

Når der overføres værdier fra virksomheden til den skattepligtige, er der en specifik rækkefølge som dette anses foretaget efter jf. Virksomhedsskattelovens § 5. Dette skyldes, at beløbene i hæverækkefølgen har forskellig skatteværdi. Det beregnede kapitalafkast er kapitalindkomst, overskuddet fra indeværende år og opsparet overskud er personlig indkomst mens indskudskontoen hæves skattefrit.

²⁴ http://www.tax.dk/jv/cc/C_C_5_2_6.htm

Da indeståendet på indskudskontoen er de allerede beskattede midler, der er tilført virksomheden, må dette altid være det sidste i rækkefølgen der hæves.

Hæverækkefølgen specificeres på følgende måde:

- 1 Kapitalafkast, der vedrører det forudgående indkomstår
- 2 Overskud, der vedrører det forudgående indkomstår, efter fradrag af kapitalafkast
- 3 Kapitalafkast, der vedrører det pågældende indkomstår
- 4 Overskud, der vedrører det pågældende indkomstår.
- 5 Opsparet overskud
- 6 Indeståendet på indskudskontoen

Der findes også en udvidet hæverækkefølge som yderligere indeholder de allerede beskattede beløb med undtagelse af indskudskontoen. Disse beløb anses alle for hævet forud for ovenstående rækkefølge. Disse beløb udgøres af refusion af driftsomkostninger afholdt af private midler, overførsel til medarbejdende ægtefælle, virksomhedsskat og hensat til senere hævnning primo.²⁵

3.6 Kapitalafkastgrundlaget

Som det blev gennemgået i afsnit 2.3.2 beregnes der i virksomhedsordningen et kapitalafkast, som fratrækkes den personlige indkomst og tillægges kapitalindkomsten. Grundlaget for beregningen er opgørelsen af kapitalafkastgrundlaget som afkastet beregnes af. Jf. Virksomhedsskattelovens § 8 opgøres grundlaget ved indkomstårets begyndelse.

Afkastgrundlaget består af nettobeløbet af nedenstående punkter:

- Virksomhedens aktiver med fradrag af gæld
- Beløb hensat efter Virksomhedsskatteloven § 4 og § 10, stk. 1, som typisk vil være overskud hensat til hævnning
- Indeståendet på mellemregningskontoen
- Beløb der overføres fra virksomhedsøkonomien til privatøkonomien ved indkomstårets begyndelse

²⁵ Lærebog om indkomstskat, side 229-230

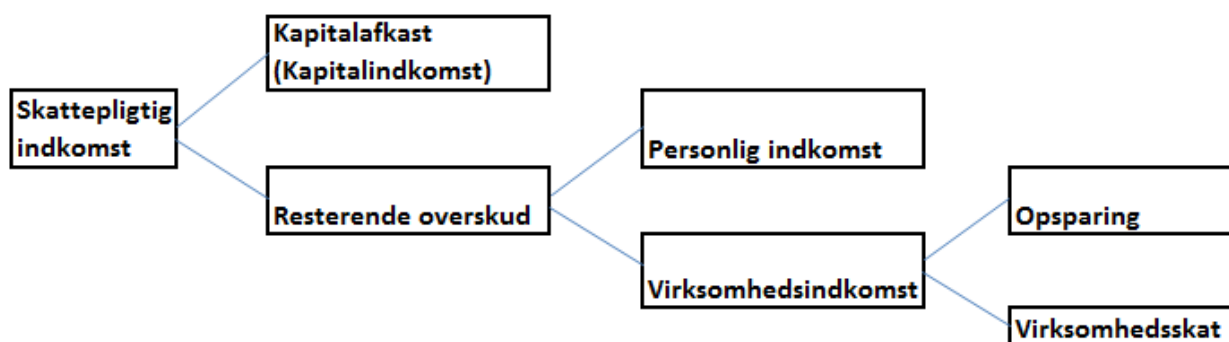
Hvis den selvstændigt erhvervsdrivende har fast ejendom i ordningen, vil denne medgå i afkastgrundlaget til den kontante anskaffelsessum og ikke den seneste ejendomsvurdering jf. Virksomhedsskattelovens § 8, stk. 2.

3.7 Beregning af skatten

Når den skattepligtige indkomst gøres op tages der udgangs punkt i Virksomhedsskattelovens § 6, stk. 1. Denne paragraf forklarer, at virksomhedens skattepligtige indkomst opgøres efter skattelovgivningens almindelige regler. Som det tidligere er blevet beskrevet opnås der fuld fradragsret for renteudgifter i den personlige indkomst, når virksomhedsordningen anvendes. Det skal dog altid huskes, at der skal foretages periodisering. Det vil sige, at alle renter der vedrører et bestemt indkomstår skal medtages og må ikke skubbes til året senere.

Udover personlig indkomst og skattepligtig indkomst er der i virksomhedsordningen også virksomhedsindkomst. Opbygningen eller overskudsfordelingen er illustreret ved hjælp af følgende figur:

Figur 1: Overskudsfordelingen i virksomhedsordningen

Kilde: Egen illustration

Skattepligtig indkomst er i illustrationen betegnelse for virksomhedens overskud efter renter. Herefter er der kapitalindkomst, som er udtryk for kapitalafkastet, da almindelig kapitalindkomst indgår i den personlige indkomst. Det resterende overskud fordeles mellem personlig indkomst og virksomhedsindkomst alt efter, hvor meget den selvstændigt erhvervsdrivende henholdsvis hæver

til privatøkonomien og vælger at spare op i virksomheden. Dette gennemgås yderligere i afsnit 3.7.2 Opsparet overskud.

3.7.1 Kapitalafkastet

Kapitalafkastet beregnes på baggrund af det tidligere gennemgåede kapitalafkastgrundlag som grundlaget gange med den for det pågældende års afkastsats jf. Virksomhedsskattelovens § 7 og 9. Beløbet, som herved fremkommer, fradrages i den personlige indkomst og tillægges kapitalindkomsten. Herved beskattes dette beløb mildere. Der skal dog kun beregnes et kapitalafkast så længe kapitalafkastgrundlaget er positivt, da der ellers ikke er nogen skattefordel. Kapitalafkastet må desuden heller aldrig overstige årets skattepligtige overskud, da der i så fald vil være negativ personlig indkomst.

Kapitalafkastsatsen fastlægges hver sommer og i 2012 udgjorde satsen 1 %.²⁶

3.7.2 Opsparet overskud

I Virksomhedsordningen er det muligt at opspare en del af årets overskud i virksomheden. Fordelen ved dette er, at det ikke er nødvendigt for den selvstændigt erhvervsdrivende at hæve hele overskuddet hvert år og dermed blive beskattet af en høj personlig indkomst. Vælger den skattepligtige at spare op i virksomheden, betales der kun en foreløbig á conto skat, som svarer til virksomhedsskatten på 25 % jf. Virksomhedsskattelovens § 10, stk. 2. De 75 % vil således indgå på en særskilt konto for opsparat overskud i virksomheden. Med denne mulighed kan der skatteoptimeres hvert år, hvis den skattepligtiges overskud er svingende. Er der for eksempel et stort overskud det ene år kan der optimeres op til topskattegrænsen, så al indkomst derover opspares i virksomheden i stedet. Det opsparede overskud kan derefter bruges i de efterfølgende år, hvis der eksempelvis er år, hvor virksomheden generer et lavere overskud. Når det opsparede overskud føres til beskatning under personlig indkomst betales kun differencen mellem den allerede betalte skat på 25 % og skatten beregnet efter den skattepligtiges personlige skattesats.²⁷

²⁶ <http://www.skat.dk/SKAT.aspx?old=2063001&vld=0>

²⁷ Lærebog om indkomstskat, side 226-228

Det er ikke en forudsætning for at opspare overskud, at den skattepligtige skal hæve så meget indkomst til privatøkonomien, at den personlige indkomst lige nøjagtig lander på grænsen for topskat. Har den skattepligtige ikke behov for at hæve så meget overskud ud af virksomheden i nogle år opspares der i stedet det mere. Det maksimale overskud der kan opspares i virksomheden kan findes ved følgende beregning:

Skattepligtigt overskud efter renter + hensat til senere hævning primo - faktiske hævninger i året

Herved føres kun det beløb den skattepligtige har hævet til beskatning i den personlige indkomst og der hensættes ikke et beløb ved årets afslutning til senere hævning for eksempel op til topskattegrænsen. Der opspares i stedet mest muligt op i virksomheden til en beskatning på 25 %.

3.7.3 Underskud i virksomhedsordningen

Hvis der i virksomheden i et indkomstår konstateres et underskud skal der efter Virksomhedslovens § 13 ske udligning i det opsparede overskud. Dette gøres ved at et beløb fra det opsparede overskud, som svarer til underskuddet, føres til beskatning således at de to beløb udligner hinanden. Er situationen den, at beløbet på kontoen for det opsparede overskud ikke kan dække hele underskuddet, kan yderligere underskud fradrages i positiv kapitalindkomst eller en eventuel ægtefælles indkomst. Er der stadig underskud tilbage fradrages de i den skattepligtiges personlige indkomst, uanset om det så vil betyde, at denne bliver negativ.

3.7.4 Salg og ophør i virksomhedsordningen

Hvis den selvstændigt erhvervsdrivende på et tidspunkt vælger at enten lukke virksomheden eller sælge denne er der nogle specifikke forhold den skattepligtige skal være opmærksom på. Hele indeståendet på kontoen for opsparet overskud vil ved afståelse eller ophør således komme til beskatning i den skattepligtiges personlige indkomst jf. Virksomhedsskattelovens § 15.

Det kan imidlertid være en god idé at opretholde opdelingen mellem privatøkonomi og virksomhedsøkonomi i hele det år, hvor salg eller virksomhedens ophør sker. Fordelen er, at virksomhedsordningen kan anvendes, hvilket sikrer at den skattepligtige kan beregne kapitalafkast

for hele årets samt foretage opsparring i dette år. Konto for opsparret overskud vil derfor først føres til beskatning i den personlige indkomst i det efterfølgende år. Vælger den skattepligtige denne løsning ved afståelse, skal der opgøres en salgssum for virksomheden, som dog kan indgå i virksomhedsordningen. Fortjeneste og tab indgår således i opgørelsen af virksomhedens skattepligtige overskud. Vælger den skattepligtige at ophøre med virksomhedsordningen ved afståelsestidspunktet, kan salgssummen ikke indgå i ordningen og beskattes derved ikke efter reglerne i Virksomhedsskatteloven. Dette betyder i så fald, at reglerne uden for ordningen må anvendes, og den skattepligtige beskattes i stedet efter reglerne i Personskatteloven.²⁸

Et forhold som den selvstændigt erhvervsdrivende skal være opmærksom på ved afståelse af virksomheden er ikke mindst datoen for aftalens indgåelse men i lige så høj grad også datoen for, hvornår den skattepligtige stopper med at drive virksomhed. Indgås der eksempelvis en aftale med en køber d. 1. juni i et vilkårligt år, om at virksomheden sælges med tilbagevirkende kraft pr. 1. januar i samme år, må forholdet om at ophørsdatoen skal være sammenfaldende med åbningsbalancen gøre sig gældende. Det betyder, at ophørsdatoen for virksomhedens drift gældende for sælgeren må være 31. december i det forudgående år. Derved kan sælgeren ikke anvende virksomhedsordningen i det nye år, selvom aftalen reelt set først er indgået d. 1. juni. Højesteret har tidligere fastslået dette i en dom, hvor dette for den skattepligtige betød, at beskatningen af det opsparede overskud blev fremskyndet til det år, hvor aftalen blev indgået og ikke kunne skubbes til året efter.

3.7.5 Optagelse af en kompagnon i virksomheden

Optages der en kompagnon i den selvstændigt erhvervsdrivendes enkeltmandsfirma anses dette for afståelse af en ideel andel af virksomheden. Der skal herved opgøres en salgssum for den ideelle andel, der sælges til den indtrædende kompagnon. Jf. Virksomhedsskattelovens § 15, stk. 3 indgår salgssummen i virksomhedsordningen, og det opgjorte overskud samt overførsler opgøres samlet som én enhed for hele indkomståret. Det vil sige, at både den afståede del af virksomheden og den resterende del opgøres under ét. Ved delvis virksomhedsophør, som dette er at betragte som, er det ikke en pligt at lade en del af det opsparede overskud beskattes.

²⁸ Lærebog om indkomstskat, side 232

Ved delvis virksomhedsophør er der, jf. Virksomhedsskattelovens § 15 a, dog mulighed for at overføre et beløb uden om den almindelige hæverækkefølge, så længe beløbet ikke overstiger det kontante nettovederlag for virksomheden. Beløbet skal overføres fra indskudskontoen til mellemregningskontoen ved salgsårets begyndelse. Hvis dette gøres er konsekvensen dog, at der skal efterbeskattes en forholdsmæssig del af kontoen for opsparet overskud i salgsåret. Beløbet vil blive beregnet efter forholdet mellem kapitalafkastgrundlaget og det overførte beløb, og det beregnede beløb vil herefter komme til beskatning i den personlige indkomst. Som en anden konsekvens af at overføre et beløb til mellemregningskontoen fra indskudskontoen, kan der i salgsåret kun opspares en del af overskuddet, som opgøres som virksomhedens overskud med fradrag af en forholdsmæssig del af dette.²⁹

Når kompagnonen skal indtræde i virksomheden, kan denne ikke længere fortsætte som et enkeltmandsfirma men må omdannes til et interessentskab. Som beskrevet ovenfor anses det som et salg af en ideel andel af virksomheden, og der skal opgøres en salgssum. Fortjeneste eller tab skal opgøres og beskattes efter de regler, der gælder ved afståelse af en erhvervsvirksomhed.³⁰

Der skal opgøres fortjeneste eller tab på den andel af driftsmidlerne der sælges. Den skattepligtige kan fortsat afskrive på den andel af driftsmidlerne, der er tilbage, dog reduceret med den forholdsmæssige nye saldo værdi. Den opgjorte fortjeneste eller tab vil medgå i den skattepligtiges opgørelse af den skattepligtige indkomst som personlig indkomst.

Opgørelsen af fortjeneste eller tab på goodwill, som afspejler virksomhedens evne til at genere overskud, beskattes på lige fod som ved andre afståelsessituationer. Hvis virksomheden har et varelager, og der opgøres en avance på den solgte andel, beskattes denne ligeledes efter de almindelige regler.

Ved fast ejendom er det dog lidt anderledes. En eventuel skattepligtig avance opgøres efter reglerne i Ejendomsavancebeskatningsloven. Den eventuelle avance medregnes i den skattepligtige indkomst som kapitalindkomst.

²⁹ Lærebog om indkomstskat, side 234

³⁰ <http://www.skat.dk/gsa.aspx?old=1948126&vld=206519>

4 Fra teori til praksis - virksomhedsordningen

4.1 Introduktion til casevirksomhed

Som det blev introduceret i indledningen, er opgaven bygget op omkring den personlige virksomhed Emil Clothing, som er startet af designeren Emil Lyng i 2008. Virksomheden sælger tøj til unge og er hovedsageligt koncentreret omkring T-shirts med specielle prints, som kan have et tvist af personligt særpræg, hvis kunder ønsker dette. Emil trykker selv print på nogle af de solgte T-shirts men grundet den stigende efterspørgsel, får han i de fleste tilfælde gjort det ude i byen. Emil sælger sine varer til to butikker i byen, da han ikke konkurrerer med producenter med masseproduktion men holder et lavt udbud for, at varerne skal være mere eksklusive og kunne sælges til en højere pris.

Emil har ikke andre ansatte i virksomheden er desuden ugift og uden samlever.

Emil købte en lille produktionsejendom ved virksomhedens stiftelse, og virksomheden ligger derfor ikke på hans privatadresse. Om ejendommen kan det oplyses, at denne er købt pr. 1. januar 2008 til en anskaffelsessum på 1.200.000 kr. Vurderingen pr. 1. januar 2012 lyder på 1.500.000 kr.

Emil har ingen bil, da han bor centralt i forhold til arbejde og kunder.

Emil Clothing's skattemæssige balance pr. 31. december 2011 til brug for beregningerne i virksomhedsordningen er som følger:

<u>Aktiver</u>	<u>DKK</u>
Grunde og bygninger til kostpris	1.200.000
Inventar og maskiner	230.423
Varelager	99.344
Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser	76.877
Periodeafgrænsningsposter	16.528
Likvide beholdninger	122.899
	1.746.071
<u>Passiver</u>	
Prioritetsgæld	1.029.823
Modtagne forudbetalinger fra kunder	14.000
Leverandører af varer og tjenesteydelser	355.755
Anden gæld	85.674
	1.485.252
Skattemæssig egenkapital	<u>260.819</u>

4.2 Opgørelse af indskudskonto

Ved opgørelse af indskudskontoen for Emil Clothing tages der udgangspunkt i den skattemæssige egenkapital som er opgjort ovenfor. Ejendommen kan vælges optaget til kostpris eller til ejendomsvurderingen, som er gældende pr. 1. januar 2012. Da ejendomsvurderingen er 300.000 kr. højere end kostprisen vælges denne.

Indskudskontoen ser derfor ud som følger pr. 1. januar 2012 i DKK:

Egenkapital primo	260.819
+ regulering af ejendommen til vurderingen	300.000
Indskudskonto primo	560.819

4.3 Opgørelse af kapitalafkastgrundlaget

Som ved opgørelse af indskudskontoen, tages der udgangspunkt i den skattemæssige egenkapital ved opgørelse af kapitalafkastgrundlaget. Til forskel kan ejendommen dog ikke her medtages til ejendomsvurderingen men medtages i stedet til den kontante købesum (kostprisen).

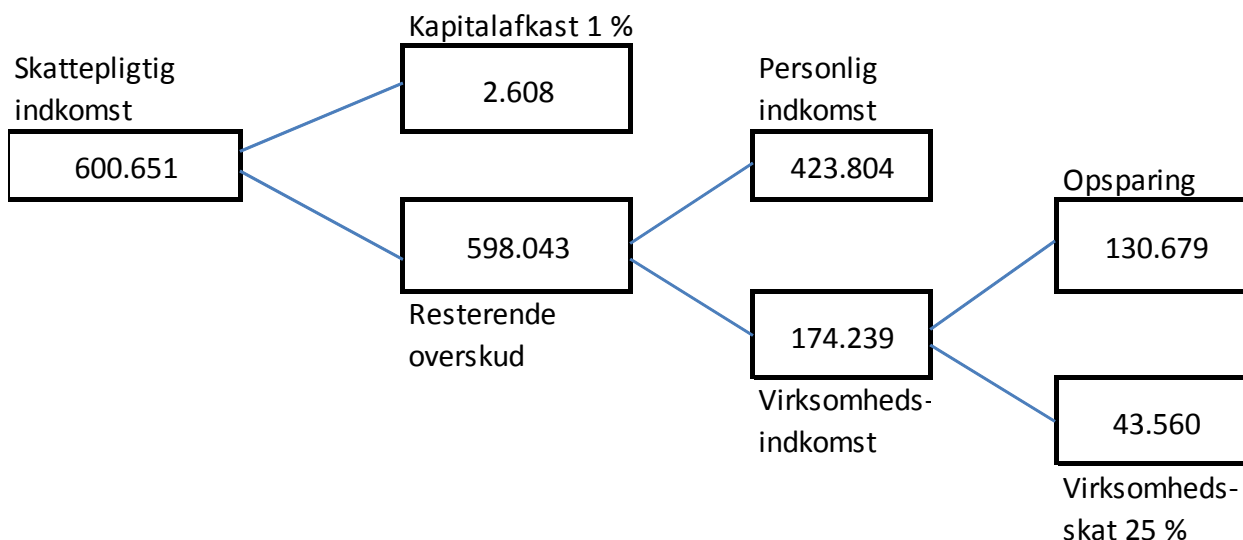
Kapitalafkastgrundlaget ser derfor ud som følger pr. 1. januar 2012 i DKK:

Egenkapital primo	260.819
Kapitalafkastgrundlag primo	260.819

4.4 Overskudsdisponering

Virksomhedens overskud skal fordeles på henholdsvis skattepligtig indkomst, kapitalindkomst og personlig indkomst. I afsnit 3.7 var figur 1 medtaget for at illustrere overskudsfordelingen. Denne kan nu bruges til at fordele virksomhedens overskud efter renter, også kendt som den skattepligtige indkomst. Da indehaveren Emil ønsker at skatteoptimere, er den personlige indkomst optimeret i henhold til den gældende topskattegrænse.

Nedenfor er overskudsfordelingen vist og kommenteret:

- Skattepligtig indkomst er virksomhedens overskud efter renter og stammer fra årets opgørelse af skattepligtig indkomst jf. bilag 1.
- Kapitalafkastet på 1 % i 2012 beregnes på baggrund af det opgjorte kapitalafkastgrundlag primo i indkomståret. Dette er som tidligere nævnt kapitalindkomst, da det bliver fratrukket fra den personlige indkomst og tillagt kapitalindkomsten.
- Det resterende overskud fordeles mellem personlig indkomst og virksomhedsindkomst. I denne opgave ønskes en skatteoptimering, og derfor er den beløbsmæssige grænse for topskat indsat i personlig indkomst. Herved sikres, at der i året ikke skal betales topskat. Dette kan selvfølgelig kun ske, hvis ikke Emil har haft hævnings til privatøkonomien for et samlet beløb over denne grænse. Jf. bilag 1 ses det, at de kontante hævnings har været på 250.000 kr. i 2012, så der kan derfor skatteoptimeres.
- Når den personlige indkomst er fundet kan virksomhedsindkomsten nemt findes ved at fratække beløbet i den personlige indkomst med det resterende overskud. Af virksomhedsindkomsten beregnes 25 % skat og beløbet, som hensættes på konto for opsparings overskud, kan findes. Havde Emil i stedet ville opsparer mest muligt i virksomheden og nøjes med sine hævnings på i alt 250.000 kr. havde han kunne opsparer $600.651 - 250.000 = 350.651$ kr. i stedet for de 130.679 kr. jf. formel i afsnit 3.7.2.

For at få et overblik over hævesystemet og sikre at ovenstående overskudsfordeling kan lade sig gøre kan beløbene indsættes i nedenstående skema til kontrol.

Hævesystemet

Hævninger		Hæverækkefølge	
Kontant hævet	250.000	Refusion af omkostninger	
Beløb der anses for hævet		Medarbejdende ægtefælle	
		Virksomhedsskat	43.560
		Hensat til senere hævning primo	
		Kapitalafkast	2.608
		Personlig indkomst	423.804
		Konto for opsøret overskud	
Hensat til senere hævning ultimo	219.972	Indskudskontoen	560.819
HÆVET I ALT	469.972	OVERFØRT I ALT	469.972

Til højre ses hæverækkefølgen som også er beskrevet i afsnit 3.5. Summen OVERFØRT I ALT udgøres i dette tilfælde af årets virksomhedsskat, kapitalafkast og personlig indkomst. Indskudskontoen skal ikke medregnes i heri. For at overskudsfordelingen skal kunne gå op skal de overførte beløb være større end årets hævninger, som er beløbene, der er kontant hævet og som er anset for hævet. Som det ses til venstre i hævesystemet har Emil kun hævet 250.000 kr. og der kan derved hensættes yderligere 219.972 kr. op til topskattegrænsen, som Emil kan hæve efterfølgende. Beløbet under hensat til senere hævning ultimo vil i næste indkomstår flyttes til hæverækkefølgen og stå under hensat til senere hævning primo.

4.5 Opgørelse af indskudskonto og kapitalafkastgrundlag ultimo

Indskudskontoen ultimo er uændret i forhold til den opgjorte saldo primo, da der ikke har været indskud i løbet af året.

Kapitalafkastgrundlaget ultimo er derimod ændret med henblik på næste år, hvor ultimosaldoen vil indgå som årets primosaldo, og som der skal beregnes kapitalafkast af.

Kapitalafkastgrundlaget kan nu jf. egenkapital ultimo i bilag 1 opgøres til:

Egenkapital ultimo	611.470
Kapitalafkastgrundlag ultimo	611.470

4.6 Personlig indkomstopgørelse for 2012

Når overskudsfordelingen er på plads, kan der nu laves en personlig indkomstopgørelse for Emil Lyng. Der vil i opgaven udelukkende blive taget udgangspunkt i virksomhedens indkomstforhold, og de private økonomiske forhold er derfor ikke medtaget. For at kunne sammenligne med beskatningen efter Personskattelovens regler er indkomstopgørelsen efter disse ligeledes opgjort.

Den personlige indkomstopgørelse for Emil Lyng ser ud som følger (det skal bemærkes at virksomhedsordningen er forkortet til VO):

	Med VO	Uden VO
Personlig indkomst		
Resultat før renter	646.641	646.641
Virksomhedens renter	-45.990	
Kapitalafkast	-2.608	
Virksomhedsindkomst	<u>-174.239</u>	
	423.804	646.641
- 8 % arbejdsmarkedsbidrag	<u>-33.904</u>	<u>-51.731</u>
	<u>389.900</u>	<u>594.910</u>
Kapitalindkomst		
Kapitalafkast	2.608	
Virksomhedens renter		<u>-45.990</u>
	<u>2.608</u>	<u>-45.990</u>
<i>Ligningsmæssige fradrag</i>		
Beskæftigelsesfradrag	<u>-14.100</u>	<u>-14.100</u>
	<u>-14.100</u>	<u>-14.100</u>
Skattepligtig indkomst	<u>378.408</u>	<u>534.820</u>
Virksomhedsindkomst	174.239	

Som det ses ovenfor fradrages virksomhedens renter og kapitalafkast i den personlige indkomst, mens kapitalafkastet er tillagt kapitalindkomsten. Hvis Emil ikke indgik i virksomhedsordningen, ville der ikke kunne beregnes kapitalafkast og virksomhedens renter ville i stedet fradrages under kapitalindkomst. Virksomhedsindkomsten er også fratrukket den personlige indkomst i virksomhedsordningen, så Emils personlige indkomst nøjagtigt rammer grænsen for topskat.

Herefter kan den endelig skat gøres op for indkomståret 2012. Det skal bemærkes, at der i beregningen ikke er taget højde for skatteloftet ved fastsættelsen af topskattesatsen, da effekten at den ændrede beregning er marginal lille grundet, at Emil betaler kirkeskat og denne ikke indgår i skatteloftet på de 51,5 %. Ligeledes er de 51,5 % anvendt ved beregning af den latente skat, når opsparet overskud hæves.

	Med VO	Uden VO
Opgørelse af skatten		
Arbejdsmarkedsbidrag 8 %	33.904	51.731
Kommuneskat 32,7 %	123.739	174.886
Bundskat 4,64 %	18.091	27.604
Topskat 15 % over 389.900	0	30.751
Virksomhedsskat 25 %	43.560	0
	<u>219.295</u>	<u>284.973</u>
Skattemæssig værdi af personfradrag på 42.900 37,34 % (32,7 + 4,64)	-16.019	-16.019
I alt skat til betaling for 2012	203.276	268.954
Latent skat når opsparet overskud hæves		
51,5 % eksklusiv arbejdsmarkedsbidrag	89.733	
Allerede betalt virksomhedsskat	<u>-43.560</u>	
	46.173	
Skat i alt	<u>249.449</u>	<u>268.954</u>
Besparelse i virksomhedsordningen	19.505	

Beregningen viser, at Emil skal betale 203.276 kr. i skat på baggrund af indkomståret 2012 mod en skattebetaling uden at være i virksomhedsordningen på 268.973 kr. Dette skyldes det opsparede overskud, som indtil videre kun er beskattet med 25 %. Tillægges den latente skat, som vil skulle betales, når han hæver sit opsparede overskud i senere år, når han en samlet skattebetaling på 249.449 kr., hvilket er en besparelse på 19.505 kr. i forhold til, hvis han blev beskattet uden for virksomhedsordningen. Det skal dog nævnes, at arbejdsmarkedsbidrag ikke er indeholdt i beregningen samt, at det ikke er sikkert, at Emil beskattes med de 51,5 %, når opsparet overskud

hæves, da det kun forudsættes, at der betales topskat af hele beløbet. Overordnet giver det dog en forholdsvis præcis illustration af, at skattefordelene er størst ved virksomhedsordningen.

4.7 Beskatning ved salg af virksomheden eller optagelse af kompagnon

Uanset om Emil Lyng vælger på sigt at optage en kompagnon i virksomheden eller helt sælge den er fælles for begge løsninger, at der skal opgøres en salgssum af virksomheden. Opnår Emil en fortjeneste bliver han beskattet af denne i den personlige indkomst.

Det opsparede overskud vil ved afståelse på en gang komme til beskatning ligeledes i den personlige indkomst. Opsparingen er ikke så stor på nuværende tidspunkt, da han kun har været i virksomhedsordningen i et år. Hvis der går en længere årrække inden virksomheden eventuelt sælges, kan det forestilles, at det opsparede overskud er blevet markant større og Emil vil derfor på én gang blive beskattet af et stort beløb uden mulighed for at udskyde beskatningen. Dette vil betyde, at han skal betale topskat af stort set hele indeståendet, alt efter overskuddet i afståelsesåret.

Vælges i stedet at fortsætte driften af virksomheden med optagelse af en kompagnon, kan Emil stadig fortsætte i virksomhedsordningen, da det nye interessentskab, de to personer vil drive, er et personligt ejet selskab ligesom en enkeltmandsvirksomhed. Det er ikke en pligt at lade det opsparede overskud beskattes ved delvis ophør, og han kan derfor stadig udskyde skattebetalingen. Han beskattes dog af den opgjorte salgssum af den afståede andel, da denne opgøres sammen med overskud og hævninger for året i virksomhedsordningen.

4.8 Delkonklusion

Det kan hurtigt konkluderes, at der ved indtrædelse i virksomhedsordningen er en skattefordel for Emil i forhold til, hvis han som tidligere beskattes efter reglerne i Personskatteloven. Emil undgår en stor kontant skattebetaling hvert år grundet mulighederne i ordningen for at opspare overskud. Han kan undgå at betale topskat, hvis han kun hæver beløb til sin privatøkonomi op til topskattegrænsen. Det resterende overskud opspares mod en á conto skat på 25 % og han udskyder derfor en del af skattebetalingen. Vælger Emil at hæve beløb over topskattegrænsen,

hvis eksempelvis hans overskud de kommende år stiger markant, og han ønsker at bruge flere penge i sin privatøkonomi, kan han ikke undgå at betale topskat. Han kan dog stadig spare op i virksomheden af det overskud, der ligger over hans hævnings.

En anden fordel er, at virksomhedens renteudgifter fradrages i Emils personlige indkomst i stedet for i kapitalindkomsten. Desuden kan der beregnes et kapitalafkast, der kan fragå i den personlige indkomst og tillægges kapitalindkomsten i stedet. Dette medvirker naturligvis til, at Emils personlige indkomst bliver lavere, og der herved spares skat. Han sparer faktisk både arbejdsmarkedsbidrag samt bund- og evt. topskat da disse bidrag og skatter beregnes af den personlige indkomst. Skatten beregnes af den personlige indkomst fratrukket arbejdsmarkedsbidrag.

Såfremt Emil Clothing de næste år opnår en fremgang i overskuddet, er effekten af den udskudte skat større dets højere overskud der opnås, alt efter hvor meget Emil hæver til privatforbrug. Han slipper dog ikke for den latente skat, der ligger og venter, men det giver den fordel, at han ikke skal op med så mange penge af lommen og betale i skat hvert år.

Er planen imidlertid den, at virksomheden skal sælges vil Emil i afståelsesåret skulle betale skat af hele det opsparede overskud på én gang. Vælger han i stedet, at få en kompagnon ind i virksomheden kan han fortsætte i virksomhedsordningen og via sin opsparing udskyde skattebetalingen. Der skal dog opgøres en salgssum og Emil vil blive beskattet af en eventuel gevinst i det år, så helt fri for en skattebetaling bliver han ikke.

En af ulemperne ved en kompagnon i en personligt drevet virksomhed er, at de to personer hæfter solidarisk og personligt for virksomhedens gæld. Emil hæfter derfor også for kompagnonens dispositioner, hvis dette eksempelvis medfører et erstatningsansvar, og hverken virksomheden eller kompagnonen privat kan betale. Der er derfor ikke nogen sikkerhed i form af begrænset hæftelse. I de følgende kapitler og afsnit vil fordele og ulemper blive belyst ved en omdannelse af den personligt ejede virksomhed til et selskab, og det vil ligeledes blive vurderet om, der kan være flere skattemæssige fordele ved at omdanne til et selskab inden virksomheden sælges eller en kompagnon optages i virksomheden.

5 Fra personligt ejet virksomhed til selskab

5.1 Fordele og ulemper ved virksomhed i selskabsregi

I de følgende afsnit vil fordele og ulemper blive gennemgået i forbindelse med at drive virksomhed i selskabsregi set i forhold til i personligt regi. Der vil blive taget udgangspunkt i de to selskabsformer aktieselskab (A/S) og anpartsselskab (ApS).

5.1.1 Aktieselskab

For at stifte et aktieselskab skal ejeren eller ejerne indskyde en såkaldt aktiekapital på mindst 500.000 kr., som kan være kontanter eller andre værdier end kontanter som for eksempel en virksomhed, der tidligere har været drevet som en enkeltmandsvirksomhed. Ejerne kan være både fysiske personer eller andre selskaber. En stor fordel ved et aktieselskab er, at ejerne ikke hæfter personligt, som ved en personligt ejet virksomhed. Hæftelsen er i selskabet begrænset til den indskudte aktiekapital. Det vil sige, at virksomhedens kreditorer ikke kan forfølge et tilgodehavende i virksomheden til ejernes privatøkonomier, hvis virksomheden ikke kan betale. Banker vil dog ofte kræve garanti for tilbagebetaling af lån som er ydet til virksomheden.³¹

I et aktieselskab skal der være en direktion og bestyrelse. Derudover er der krav om udarbejdelse af en årsrapport, som skal indsendes til Erhvervsstyrelsen, hvilket ikke er et krav for en personligt ejet virksomhed. Beskatningen er også anderledes end i en personligt ejet virksomhed. Hvor det i en enkeltmandsvirksomhed og et interessentskab er ejerne der beskattes, er det i aktieselskabet virksomheden, der beskattes efter selskabsskattereglerne. Virksomheden betaler en virksomhedsskat på 25 % af årets indkomst. Hvis der udbetales løn fra virksomheden beskattes dette med A-skat og arbejdsmarkedsbidrag mens udbetalt udbytte til ejerne beskattes med udbytteskat, som er aktieindkomst. Aktieindkomst beskattes i 2012 med 27 % for indkomst indtil 48.300 kr. og 42 % over 48.300 kr.³² Dette er en fordel skattemæssigt for ejerne set i forhold til en personligt ejet virksomhed, da virksomhedens overskud ikke beskattes i den personlige indkomst.

³¹ <http://www.startvaekst.dk/virksomhedsformer>

³² <http://www.tax.dk/pjecer/aktieskat.htm>

5.1.2 Anpartsselskab

I stedet for at drive virksomhed som et aktieselskab kan det vælges et etablere et anpartsselskab. Denne selskabsform deler mange af de fordele som er ved et aktieselskab. En betydelig forskel er dog startkapitalen. Hvor der i aktieselskabet mindst skal indskydes 500.000 kr. i selskabskapital, skal der i et anpartsselskab kun indskydes mindst 80.000 kr., hvilket kan være en fordel for især mindre virksomheder. Dette kan ligeledes indskydes i form af kontanter eller andre værdier. Det er heller ikke en pligt, at der skal være en bestyrelse men selskabet kan som minimum nøjes med en direktion.³³

Fordelene er altså store både ved drift af virksomhed i aktieselskabsform og som et anpartsselskab. Godt nok skal virksomheden aflægge regnskab til Erhvervsstyrelsen og betale 25 % i skat inden overskud kan trækkes ud af virksomheden, men dette opvejes af den store fordel ved begrænset hæftelse, som gør at virksomhedens ejere aldrig vil kunne hæfte personligt for virksomhedens gæld. Samtidig beskattes udbytte mildere som aktieindkomst end ved overskuddet i en personligt ejet virksomhed, som indgår i den personlige indkomst. Et selskab har ligeledes fradrag for sine drifts- og renteudgifter inden der skal betales virksomhedsskat, så dette skal således også indgå i betragtningen.

5.1.3 Valg af virksomhedsform for Emil Clothing

Hvis Emil vælger at omdanne sin personligt ejede virksomhed til et selskab skal indskudskapitalen tages med i overvejelserne om det skal være et aktieselskab eller anpartsselskab. For små nystartede virksomheder vurderes det til ikke, at være en fordel at starte med at drive virksomhed i selskabsform grundet beskedne overskud og begrænset risiko. Emil Clothing har dog eksisteret i nogle år nu og har etableret sig på markedet. Virksomhedens overskud er ligeledes stigende og det vurderes, at der er store fordele for Emil ved at drive virksomhed som et selskab, da han kan sikre sig selv langt bedre fremadrettet, når virksomheden formentlig vil vokse i de kommende år. Det vurderes på nuværende tidspunkt at være mest hensigtsmæssigt for Emil at omdanne til et anpartsselskab, da startkapitalen her er noget lavere. Han opnår ligeledes de samme fordele som et aktieselskab.

³³ <http://www.startvaekst.dk/virksomhedsformer>

5.2 Omdannelse til selskab

Når en personligt ejet virksomhed skal omdannes til et selskab er det ikke lige meget, hvordan dette gøres. Der findes overordnet to måder at omdanne på. Enten ved skattepligtig omdannelse eller ved skattefri omdannelse. Dette kapitel vil gennemgå de forskellige omdannelsesmetoder og belyse fordele og ulemper ved dem begge. I sidste ende vil det blive vurderet på et overordnet plan, hvilken metode som vil være bedst for Emil Clothing at vælge.

5.2.1 Skattepligtig omdannelse

Ved en skattepligtig omdannelse af en personligt ejet virksomhed til et selskab betragtes omdannelsen som et salg af den personligt ejede virksomhed og opstart af ny virksomhed. Der skal derfor opgøres en salgssum for virksomheden, som tidligere gennemgået under salg i virksomhedsordningen. Det betyder således også, at der skal opgøres skattemæssige gevinster eller tab. Gevinsterne, der hovedsageligt vil udløse beskatning, er fortjeneste på ejendom, driftsmidler og goodwill. Det vil typisk være forskellen mellem salgssummen og anskaffelsessummen samt forskellen mellem anskaffelsessummen og den skattemæssigt nedskrevne værdi som følge af skattemæssige afskrivninger i de tidligere år. Opsparet overskud vil ligeledes føres til beskatning i den skattepligtiges personlige indkomst, da dette ikke kan videreføres i et selskab.

Ovenstående betyder således, at den selvstændigt erhvervsdrivende ofte vil få udløst en betydelig beskatning i afståelsesåret, hvilket dog skal vurderes ud fra den enkelte virksomhed, da der ikke kan konkluderes ud fra generelle forhold. Hvis det viser sig, at der skal betales en betydelig skat, har ejeren ofte ikke den fornødne kapital til at betale skatten, da alle værdierne er lagt i det nystiftede selskab. Derved kan det være nødvendigt at trække midlerne, til at betale skatten, ud af virksomheden, hvilket vil føre til en ekstra beskatning.

Det er muligt jf. Selskabsskattelovens § 4, stk. 4 at omdanne den personligt ejede virksomhed til et selskab med tilbagevirkende kraft i op til 6 måneder. Herved er det aktiverne og passivernes værdi på den regnskabsmæssige skæringsdato der lægges til grund for beskatning af salgssummen og

ikke stiftelsesdatoen. Det er dog en forudsætning, at det er hele virksomheden der omdannes, og indskydelse af enkeltaktiver vil derfor ikke være omfattet af bestemmelsen.³⁴

Når den selvstændigt erhvervsdrivende vælger at omdanne skattepligtig, betragtes dette som et salg, som beskrevet ovenfor. Da det nystiftede selskab "køber" den tidligere personligt ejede virksomhed, og hovedaktionæren er den samme person, betragtes dette ligeledes som en transaktion mellem nærtstående parter eller interesseforbundne parter. Jf. Ligningslovens § 2 skal aktiver og passiver gøres op til den handelsværdi, som ville være opnået ved salg til en uafhængig part. Dette sikrer, at den selvstændigt erhvervsdrivende ikke selv kan fastsætte en fordelagtig salgssum af virksomheden og derved betale mindre i skat. Kravet om opgørelse af aktiver og passiver til handelsværdi kan dog være en besværlig proces for den selvstændigt erhvervsdrivende og vil altid kræve professionel hjælp udefra.

5.2.2 Skattefri omdannelse

Ved skattepligtig omdannelse skal ejeren i mange tilfælde betale et betydeligt beløb i skat på baggrund af den opgjorte salgssum. For at imødekomme konsekvensen af at ejeren i sådanne tilfælde er nødt til at hæve midler fra virksomheden til at betale skatten, er der ved lov nr. 264 af juni 1983, indført en såkaldt Virksomhedsomdannelseslov. Loven medfører, at ejeren af virksomheden kan indskyde virksomheden i et selskab uden, at der sker beskatning på dette tidspunkt. Beskatningen sker i stedet først på det tidspunkt, hvor aktierne eller anparterne enten sælges eller selskabet opløses.³⁵

Jf. Virksomhedsomdannelseslovens § 2, stk. 1. er der nogle betingelser som alle skal være opfyldt for at lovens regler kan anvendes. Disse er som følger:

- Ejeren skal på omdannelsestidspunkter være undergivet fuld skattepligt.
- Hele virksomheden overdrages til selskabet - det vil sige alle aktiver og passiver. En undtagelse er dog erhvervsmæssig ejendom, som har været anvendt i virksomhedsordningen. Denne kan frivilligt overdrages til selskabet eller holdes uden for. Dette giver ejeren mulighed for at

³⁴ Generationsskifte og omstrukturering, side 110

³⁵ Generationsskifte og omstrukturering, side 114-15

fortsætte i virksomhedsordningen med ejendommen. Desuden kan beløb hensat til senere hævning og beløb på mellemregningskontoen i virksomhedsordningen holdes uden for, hvis dette ønskes.

- Vederlaget for virksomheden skal ydes i form af aktier eller anparter.
- Pålydendet af de ydede aktier eller anparter fra vederlaget for virksomheden skal svare til den samlede aktie- eller anpartskapital.
- Aktiernes eller anparternes anskaffelsessum må ikke være negativ, og en eventuel negativ indskudskonto skal udlignes inden omdannelsen. Kravet om positiv anskaffelsessum kan dog fraviges, hvis ejeren i året forud for omdannelsen har anvendt virksomhedsordningen.
- Enhver skat som forventes afregnet ved fremtidig udligning af forskellen mellem den bogførte værdi og den skattemæssige værdi skal afsættes i den åbningsbalance, som vil blive udarbejdet i forbindelse med omdannelsen uanset bestemmelserne i årsregnskabsloven. I daglig tale vil dette benævnes som den udskudte skat.

Er ovenstående betingelser overholdt kan virksomheden skattefrit omdannes, og den skattepligtige vil derfor ikke blive beskattet af eventuelle fortjenester og tab på aktiver og passiver i sin indkomst. Sagt på en anden måde overtager selskabet den tidligere virksomheds skattemæssige stilling - også kaldet succession.

Jf. Virksomhedsomdannelseslovens § 3 skal datoen for omdannelsen være den dag der følger efter statusdagen for årsregnskabet det forudgående år. Den første regnskabsperiode skal ligeledes udgøre 12 måneder fra omdannelsesdatoen, hvis omdannelsen er sket fra en personligt ejet virksomhed. Er der på statusdagen for det sidste årsregnskab inden omdannelsen opgjort et underskud, kan dette ikke fradrages i selskabets skattepligtige indkomst jf. Virksomhedsomdannelseslovens § 8, stk. 1. Det fremgår ligeledes af stk. 2, at uudnyttede fradragsberettigede tab ikke kan fremføres af selskabet.

Hvis den selvstændigt erhvervsdrivende inden omdannelsen har beløb stående på konto for opsparat overskud er der to muligheder for, hvad der kan gøres med det jf. Virksomhedsskatteovens § 16. Vælger den skattepligtige at lade indeståendet medgå i omdannelsen vil dette nedbringe aktiernes eller anparternes anskaffelsessum, og den betalte virksomhedsskat på 25 % af det opsparede overskud bliver således endelig. Vælger den skattepligtige ikke at bruge det

opsparede overskud til at nedsætte anskaffelsessummen, medregnes beløbet til den personlige indkomst i omdannelsesåret. Dog skal det siges, at det ikke er hele det opsparede overskud, der kan nedbringe anparternes anskaffelsessum, såfremt ejendommen eksempelvis holdes udenfor omdannelsen. I dette tilfælde vil der skulle beregnes en andel af det opsparede overskud, som kan nedsætte anskaffelsessummen. Denne findes ved at beregne forholdet mellem den del af kapitalafkastgrundlaget, der kan henføres til den afståede virksomhed og hele kapitalafkastgrundlaget.³⁶ For overskuelighedens skyld er formlen oplyst som følger:

$$\frac{\text{Opsparet overskud} \times \text{kapitalafkastgrundlag der kan henføres til den afståede virksomhed}}{\text{Samlet kapitalafkast}}$$

Ovenstående beregning vil medføre, at der findes en fordeling mellem de aktiver og passiver, der indgår i den omdannede virksomhed og de aktiver og passiver der bliver tilbage i virksomhedsordningen.

Når ovenstående er foretaget kan den endelige anskaffelsessum af aktierne eller anparterne opgøres. Anskaffelsessummen vil således være den skattemæssige værdi af aktiverne fratrukket den skattemæssige værdi af selskabets gæld og eventuelt det beløb, som udgør indeståendet på konto for opspareret overskud.

5.2.3 Valg af omdannelsesmetode for Emil Clothing

Det kan være svært at give et entydigt svar på, hvilken omdannelsesmetode, der er den mest fordelagtige at anvende set ud fra en overordnet samlet skattebetaling. Vælges den skattepligtige metode beskattes Emil som ved et salg af virksomheden, og han vil derfor blive beskattet betydeligt i omdannelsesåret. Det er nødvendigt at kigge på virksomhedens aktiver og opsparede overskud for at kunne vurdere det nærmere. Efter et år i virksomhedsordningen er Emils opsparede overskud på ca. 131 tkr. Går der en længere årrække før Emil i så fald omdanner sin virksomhed til et anpartsselskab, kan det opsparede overskud være forøget markant, og han vil beskattes af et stort beløb. Der kan samtidig være skattemæssige fortjenester på eksempelvis virksomhedens driftsmidler og oparbejdet goodwill, som også skal opgøres.

³⁶ http://www.tax.dk/lv-2011-2/lve/E_H_2.htm

Med udgangen af 2012 er der ligeledes en forskel på ejendomsvurderingen og den kontante købssum, og her vil der med høj sikkerhed ligge en beskatning af en gevinst, når en eventuel handelsværdi skal gøres op.

Vælges i stedet den skattefrie metode skal Emil ikke op med penge af lommen på nuværende tidspunkt. Det nye selskab vil i stedet overtage hans skattemæssige stilling og den udskudte skat, og han beskattes først, hvis han på et tidspunkt sælger sine anparter eller lukker selskabet. Det opsparede overskud kan indgå i omdannelsen ved at nedsætte anparternes anskaffelsessum. Han udskyder derved også beskatningen af dette til et eventuelt salg eller ophør, da differencen mellem salgssummen og anskaffelsessummen i det tilfælde vil være større og han derved skal betale en højere skat. Emil kan frivilligt vælge om han vil lade ejendommen i virksomheden indgå i omdannelsen til selskabet, som en undtagelse til at alle aktiver og passiver skal indgå. I denne situation vurderes Emil ikke til at have nogen gavn af at holde ejendommen udenfor omdannelsen. Godt nok kan han personligt fortsætte i virksomhedsordningen, men det er kun det opsparede overskud, der kan henføres til ejendommen, der kan indgå i ordningen. Det vurderes heller ikke at have interesse for Emil, at beholde ejendommen til udlejning, hvis han afstår virksomheden.

Anbefalingen for Emil er, at omdanne den personligt ejede virksomhed ved reglen om skattefri omdannelse. Dette er set i lyset af, at Emil selv har en interesse i at udskyde beskatningen i længst tid samt, at det ikke formodes, at han privat har de midler der skal til for at betale skatten ved en skattepligtig omdannelse. Herved vil han skulle trække midlerne ud af virksomheden og han beskattes derfor yderligere.

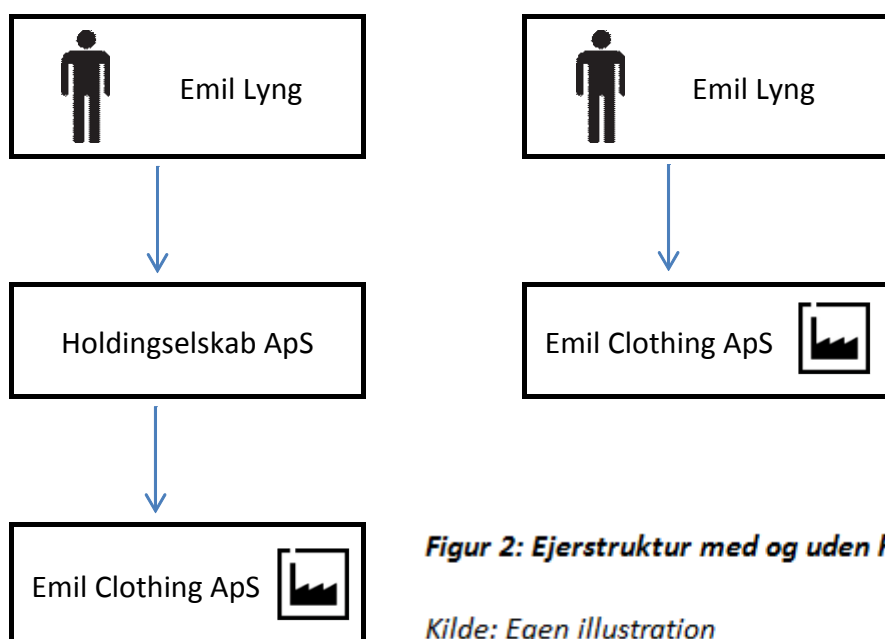
I de efterfølgende kapitler vil der grundet valget om skattefri omdannelse kun blive taget udgangspunkt heri.

5.3 Holdingdannelse ved anpartsombytning

En omdannelse af en personligt ejet virksomhed til et selskab giver som gennemgået flere fordele for ejeren af virksomheden. Suppleres ejerstrukturen med et holdingselskab vil dette medføre yderligere fordele for ejeren. Dette kapitel vil således gennemgå de muligheder og fordele, der er ved etablering af et holdingselskab, samt gennemgå de måder, det kan etableres på, når virksomhedsomdannelsen er sket efter den skattefrie metode.

5.3.1 Holdingselskab

Et holdingselskab vil i mange tilfælde fungere som et moderselskab for en driftsvirksomhed. Hovedformålet for et holdingselskab er nemlig at eje aktier eller anparter i andre selskaber. For casevirksomheden Emil Clothing kan ejerstrukturen med et holdingselskab kontra uden, se ud på følgende måde:

Figur 2: Ejerstruktur med og uden holdingselskab

Kilde: Egen illustration

Et holdingselskab kan etableres som et anpartsselskab eller et aktieselskab. Der er nogle markante fordele ved at indskyde et holdingselskab mellem driftsvirksomheden og ejeren. En basal fordel er, at der kan udloddes skattefrit udbytte fra driftsselskabet til holdingselskabet. Hvis ejeren direkte ejer driftsselskabet medgår udbetalt udbytte til ejerens aktieindkomst. Med et holdingselskab kan udbyttet udbetales til holdingselskabet skattefrit, da det først beskattes, når ejeren hæver det ud

til sig selv. Dette giver ejeren den fordel, at udbytte kan hæves i de tempi der ønskes frem for, at hele beløbet beskattes på én gang.³⁷ En anden fordel ved at udbetale udbytte til holdingselskabet er, at pengene er sikret i dette, da holdingselskabet som et selskab kun hæfter for den indskudte kapital i driftsselskabet. Holdingselskabet kan derfor bruges som en slags pengetank til at tømme kapital i driftsselskabet. Går driftsselskabet eksempelvis konkurs eller kommer det ud for en retssag, er det kun det selskab det berører og ikke holdingselskabet. Ejeren kan derfor bedre sikre sit oparbejdede overskud i holdingselskabet end, hvis det stod i driftsselskabet. Hvis driftsvirksomheden på sigt skal sælges, giver det desuden den fordel, at en eventuel køber ikke skal fremskaffe en stor sum penge, da meget af kapitalen vil være flyttet til holdingselskabet. Dets billigere prisen er for selskabet, dets flere potentielle købere vil der ofte være. Dette kan som regel være med til at presse prisen op på selskabet.³⁸

Skal driftsselskabet eller en andel af selskabet sælges er der foruden nedbringelsen af salgssummen en anden stor fordel. Salget kan nemlig ske skattefrit, hvis der er etableret et holdingselskab. Holdingselskabet modtager købesummen i stedet for ejeren, og der skal ikke betales hverken selskabsskat eller aktieskat heraf. Som med udbytte skal ejeren først betale skat, når der hæves beløb fra holdingselskabet til privatøkonomien, hvilket stadig er aktieindkomst, så længe det hæves som udbytte og ikke er løn. Går ejeren med tanker om at investere i andre virksomheder eller starte ny virksomhed, kan dette derudover ske via holdingselskabet. Det medfører, at ejeren får 100 % nytte af indeståendet i holdingselskabet, da det aldrig når til beskatning i ejerens privatøkonomi. Var ejerstrukturen uden et holdingselskab skulle ejeren først beskattes af salgssummen som aktieindkomst, inden der kunne investeres i ny virksomhed, hvilket ville betyde et mindre beløb at investere for.

Der kræves ikke yderligere indskudskapital for at stifte holdingselskabet, da kapitalen allerede ligger i det oprindelige driftsselskab. Selvom holdingselskabet er tomt når det stiftes ejer det allerede indskuddet i driftsselskabet, hvilket gør at der i teorien er værdier svarende til den indskudte kapital.

³⁷ <http://www.ditselskab.dk/mere-info/holdingselskab>

³⁸ <http://ivaekst.dk/vaekst/0/3/2/4/holdingselskab>

Som det er gennemgået ovenfor er der mange fordele ved at etablere et holdingselskab mellem ejeren og driftsselskabet. En af ulemperne er, at der skal udarbejdes regnskab for selskabet og dette skal tilmed revideres af en revisor. Derudover skal der være to bogholderier og to bankkonti, når der nu stiftes et ekstra selskab. Dette medfører ekstra ressourcer og udgifter.

Ses der bort fra ovenstående ulemper er der stort set ikke noget, der taler imod at stifte et holdingselskab. Gøres dette samtidig med omdannelsen af driftsvirksomheden til et selskab, kan der ydermere spares penge i advokatomkostninger. Der er dog nogle forhold, som ejeren skal være opmærksom på, når den personligt ejede virksomhed omdannes skattefrit til et selskab og et holdingselskab ønskes indskudt mellem ejeren og det nye selskab. Disse forhold vil blive nærmere belyst i de følgende to afsnit.

5.3.2 Skattefri anpartsombytning med tilladelse

Stiftelse af et holdingselskab samtidig med driftsselskabet kan gøres uden forbehold, hvis driftsselskabet anses for etableret som en nyopstartet virksomhed. Ved skattefri virksomhedsomdannelse eller hvis driftsselskabet har været i drift inden der ønskes et holdingselskab indskudt, anses det i stedet for ombytning af aktier eller anparter. Sagt på en anden måde ønsker driftsselskabet at lave en ombytning af sine aktier eller anparter til det nystiftede holdingselskab. Hvis der skal ske skattefri ombytning kan dette enten foretages med tilladelse fra SKAT jf. Aktieavancebeskatningslovens § 36, stk. 1 eller det kan foretages uden tilladelse jf. stk. 6 med de dertilhørende betingelser herfor. I det efterfølgende vil ombytning blive benævnt som anpartsombytning og ikke aktieombytning, da dette er relevant for casevirksomheden.

Skattefri anpartsombytning med tilladelse vil sige, at der er modtaget tilsagn fra SKAT om, at ombytningen er godkendt. Forud for dette har ejeren sendt en ansøgning til SKAT om at få lov til at lave en skattefri anpartsombytning. Et forhold der skal være opfyldt for, at SKAT godkender ansøgningen er, at formålet skal være forretningsmæssigt begrundet. Det vil sige, at ønsker ejeren blot at lave en anpartsombytning for at opnå skattemæssige fordele heraf, vil ansøgningen ikke blive godkendt. Det er dog heller ikke nok blot at give SKAT hovedargumenterne for ombytningen eller omstruktureringen som minimering af risiko, forberedelse af generationsskifte og behov for yderligere stiftelse af datterselskaber i fremtiden. Skatteministeriet har tidligere gjort det klar i en

konkret sag, at begrundelser af generel karakter ikke kan danne baggrund for skattefrie omstruktureringer, da alle vil kunne fremkomme med disse argumenter. Ansøgningen må derfor beskrive detaljeret, hvad det konkrete formål med anpartsombytningen er, for at det kan forventes, at SKAT godkender denne.³⁹

Efter ombytningen er hovedreglen, at SKAT skal have besked, hvis der efterfølgende opstår væsentligt ændrede forhold - sædvanligvis i en periode på op til tre år efter godkendelsen. Dette er med til at sikre, at der ikke afviges fra den af SKAT godkendte hensigt med ombytningen. Kravet om ejertidskravet på tre år skal dog ikke forstås, at der efter denne periode er frit slag for ejeren af selskabet. Er intentionen at sælge virksomheden efter udløbet af de tre år, bør dette oplyses i ansøgningen, da dette vil betyde en markant ændring af forholdene. Opstår der en ændring til planen efter ombytningen skal den senest tre måneder før den i så fald vil træde i kraft meldes til SKAT.

5.3.3 Skattefri anpartsombytning uden tilladelse

Som skrevet tidligere kan en skattefri anpartsombytning også foretages uden tilladelse. Uden tilladelse vil sige, at der ikke indhentes en godkendelse hos SKAT inden ombytningen foretages. Dette blev en mulighed da der ved lov nr. 343 af 18. april 2007 blev indsat en § 36 a i Aktieavancebeskatningslovens. Denne er dog ved lov nr. 525 af 12. juni 2009 ophævet og forholdene er i stedet indsat i § 36 som stk. 6 og 7.

I § 36, stk. 6 står der skrevet uden at citere, at såfremt der ønskes en anpartsombytning, kan dette foretages uden der er opnået tilladelse fra SKAT. Betingelsen for at dette kan ske er, at anparterne ikke afstås i en periode på tre år efter ombytningen, som hovedreglen også er under ombytning med tilladelse. En forskel er dog, at kravet om tre års ejertid direkte står skrevet i loven ved ombytning uden tilladelse. Hvis dette overholdes er der ikke krav om at give SKAT besked om intentionen med ombytningen af anparterne, og ejeren vil frit kunne sælge sine anparter efter de tre år. Dette vil typisk være at foretrække i de situationer, hvor ombytningen ikke er forretningsmæssigt begrundet.

³⁹ Generationsskifte og omstrukturering, side 211-212

Selvom anpartsombytningen sker uden tilladelse fra SKAT, skal der stadig gives besked om, at dette er foretaget. Dette skal senest meldes ved indgivelsen af selvangivelsen i det indkomstår, hvor ombytningen er sket. Dette følger af Aktieavancebeskatningslovens § 36, stk. 7.

5.3.4 Salg og ophør af selskabet

I de foregående afsnit er det gennemgået, hvordan en personligt ejet virksomhed kan omdannes til et selskab uden at blive beskattet på omdannelsestidspunktet. Endvidere er det gennemgået at det er muligt at indskyde et holdingselskab mellem ejeren og driftsselskabet. Dette giver således også to scenarier ved salg eller ophør af selskabet.

En betydelig ændring i forhold til en personligt ejet virksomhed er, at ejeren af et selskab ejer aktier eller anparter i stedet for at eje det personligt. Dette medfører også ændrede forhold ved salg eller ophør med at drive virksomhed i selskabsform. Jf. Aktieavancebeskatningslovens § 1 skal gevinst og tab i forbindelse med afståelse medregnes til ejerens skattepligtige indkomst. Som det tidligere er gennemgået er skattepligtig indkomst al indkomst udover aktieindkomst. Under aktieindkomst indgår for eksempel gevinst og tab ved afståelse af aktier og anparter og vil blive beskattet med 27 % til og med 48.300 kr. og med 42 % af beløb derover. Derfor beskattes gevinst og tab således ikke på samme måde som ved salg og ophør af en personligt ejet virksomhed, da dette vil medgå i ejeren personlige indkomst.

Vælger ejeren at sælge sine aktier/anparter eller ophøre med drive selskab uden at have etableret et holdingselskab, vil hele salgssummen eller den opgjorte handelsværdi således komme til beskatning i ejerens aktieindkomst i det pågældende år. Det er derved ikke længere muligt at udskyde beskatningen, og den udskudte skat fra omdannelsen vil således skulle afregnes.

Med et holdingselskab er ejeren imidlertid bedre stillet ved et salg eller ophør. I denne situation er det holdingselskabet, der afstår sine aktier og ikke ejeren. Når et selskab ejer over 10 % af aktierne eller anparterne i et andet selskab betegnes dette som datterselskabsaktier eller -anparter jf. Aktieavancebeskatningslovens § 4 A. I så fald kan holdingselskabet som ejer et driftsselskab 100 % sælge sine aktier eller anparter skattefrit. Dette gælder også ved ophør eller likvidation.⁴⁰

⁴⁰ <http://ivaekst.dk/blog/morten-einshoj-petersen/3-gode-grunde-til-at-fa-et-holdingselskab-0>

For ejeren betyder dette, at et salg eller en likvidation af selskabet ikke vil medføre en beskatning på det pågældende tidspunkt, da pengene vil stå i holdingselskabet. Ejeren udskyder dermed beskatningen til han hæver beløb fra holdingselskabet som løn eller som udbytte.

En betragtning som også er væsentlig at få med ved et salg af virksomheden er, hvis køberen betaler en del af salgssummen mod udstedelse af et gældsbrev til sælgeren. Opstår der et tab i selskabet efterfølgende vil den oprindelige ejer uden et holdingselskab ikke kunne fradrage tabet selvom, der allerede er betalt skat af de afståede aktier eller anparter. Har den oprindelige ejer et holdingselskab, kan tabet som udgangspunkt fradrages i holdingselskabet og ejeren, der har solgt sine aktier eller anparter, er derved bedre sikret.⁴¹

5.3.5 Optagelse af medejer i selskabet

Ønsker ejeren i stedet at sælge en andel af driftsselskabet beskattes dette ligeledes som gennemgået i afsnit 5.3.4. Til forskel er det dog ikke gevinst og tab på alle aktierne eller anparterne, der beskattes, men blot den afståede del af den samlede beholdning. I denne situation vil det uden tvivl også være en fordel at have et holdingselskab, så ejeren ikke beskattes i salgsåret men ligeledes kan udskyde beskatningen, til der hæves beløb fra holdingselskabet.

En fordel ved at have et holdingselskab, hvis der er flere ejere er, at det er nemmere at nå til enighed omkring udbytte fra driftsselskabet. Hvis alle ejerne er holdingselskaber opstår der ikke en situation, hvor en ejer ikke har interesse i at modtage udbytte grundet, at dette vil blive beskattet i ejerens aktieindkomst.

Ved flere ejere af et selskab er det en god idé at lave en såkaldt ejeraftale mellem parterne så de indbyrdes forhold er klarlagt fra starten. Denne skal være med til at sikre, at der ikke er tvivl om ejernes aftaleforhold og den indbyrdes retsstilling. De rettigheder og forpligtelser, der aftales i ejeraftalen, kan være gældende selv i en periode efter en ejer udtræder. Aftalen kan for eksempel være med til at undgå, at en ejer udtræder og gør sig til konkurrent samt tager alle kunderne.⁴²

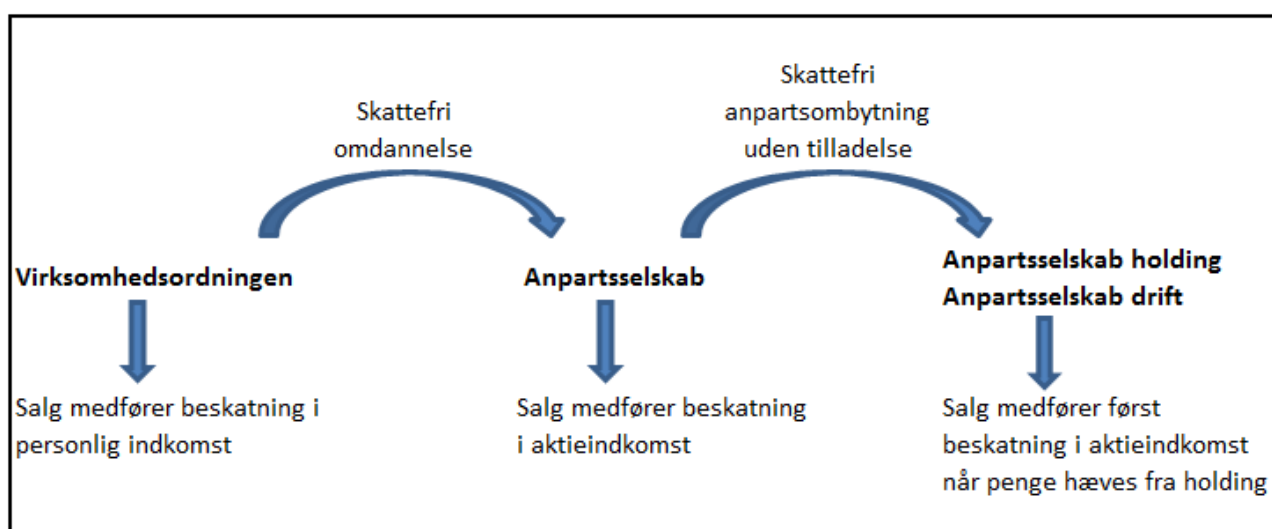
⁴¹ Ejer- og generationsskifte af virksomhed, side 64-65

⁴² <http://www.ditselskab.dk/mere-info/ejerftale>

5.4 Delkonklusion - plan for Emil Clothing

Dette kapitel har givet nogle åbenlyse indikationer, på at der er mange fordele for Emil Lyng ved at lade sin virksomhed Emil Clothing omdanne til et selskab - ikke mindst når Emil på sigt har et delvist eller fuldstændigt salg i tankerne. Ved et delvist salg menes der optagelse af en medejer i virksomheden, da dette beskattes på samme måde som ved et fuldstændigt salg dog blot med den solgte andel. For at opsummere de skattemæssige konsekvenser ved et salg i de forskellige virksomhedsformer er følgende figur udarbejdet:

Figur 3: Skattemæssige konsekvenser ved salg af personlig ejet virksomhed kontra selskab

Kilde: Egen illustration

Emil ønsker at betale mindst mulig skat samt udskyde skattebetalingen i længst tid. Ovenstående illustration viser, at et salg i virksomhedsordningen vil medføre beskatning i den personlige indkomst med det samme. Vælger han i stedet at omdanne sin virksomhed skattefrit til et anpartsselskab og dernæst sælger selskabet, beskattes han af salget i sin aktieindkomst med en lavere procentsats end i den personlige indkomst. Han beskattes dog stadig med det samme ved salget uden mulighed for at udskyde beskatningen. Den sidste løsning er at etablere et holdingselskab imellem sig selv og driftsvirksomheden, når denne er omdannet til selskab, ved at lave en såkaldt skattefri aktieombytning uden tilladelse. Ved at gøre dette er det holdingselskabet, der sælger anparterne og ikke Emil selv. Da holdingselskabet ejer over ti % af anparterne i driftsselskabet, kan det sælge sine anparter skattefrit. Det betyder i første omgang, at pengene fra salget flyttes op i holdingselskabet, og at Emil ikke bliver beskattet med det samme salget sker,

som i de foregående situationer. Han kan derefter i ro og mag hæve penge ud til sig selv som udbytte, i de tempi han ønsker, hvis dette er hensigten. Ved at pengene er placeret i holdingselskabet, giver det dog yderligere den mulighed, at pengene kan bruges på at etablere en ny virksomhed eller investere i en anden. Da salget er skattefrit kan han udnytte pengene fra salget fuldt ud, da de ikke når at blive beskattet, hvilket må siges at være en stor fordel. Et vigtigt forbehold til denne løsning er dog, at lovgivningen kræver at anparterne ikke sælges i en periode på tre år efter holdingselskabet er etableret. Emil skal altså vente nogle år før han kan sælge selskabet og opnå fordelene herved.

Der er ikke meget der taler imod, at Emil skal omdanne sin virksomhed til et selskab og samtidig etablere et holdingselskab. Det eneste men er dog, at holdingselskabet har revisionspligt af sit regnskab, hvilket vil medføre øgede årlige udgifter. Disse vurderes dog til at være så uvæsentlige i den større sammenhæng, da fordelene er langt større. Kravet om tre års ejertid må Emil ligeledes overholde før et eventuelt salg kan komme på tale, men han opnår stadig fordele ved at drive virksomhed i selskabsform i mellemtiden. Han begrænser sin hæftelse og sikrer derved sin privatøkonomi mod gæld, som virksomheden ikke kan betale, da han i et selskab kun hæfter for den indskudte kapital. Emil anbefales at omdanne til et anpartsselskab, da indskuddet her kun er 80.000 kr. mod 500.000 i et aktieselskab. Uanset om Emil på sigt vælger at sælge sin virksomhed, få en medejer eller blot ønsker, at fortsætte driften som eneejer er anbefalingen i alle tre tilfælde at omdanne til selskab og stifte et holdingselskab samtidig. Virksomhedens fremgang og overskud er på et niveau, hvor det vurderes, at det er en stor fordel ved at sikre hans hæftelse fremadrettet og samtidig danne grobund for at vokse yderligere. Samtidig vil det være lettere at sælge virksomheden på sigt ved at slanke det kommende driftsselskab for kapital over i holdingselskabet, da driftsselskabet her bliver billigere og mere attraktivt for investorer at opkøbe. Fortsætter Emil i personligt regi eller i selskab uden holdingselskab, kan det oparbejdede overskud betyde, at købssummen er væsentlig højere, hvis ikke han hæver pengene til privatforbrug eller i selskabet udbetaler løn eller udbytte til sig selv. Figur 3 ovenfor giver en illustration af de skattemæssige konsekvenser ved at salg i de forskellige virksomhedsformer, men den angiver også den optimale model for udviklingen af Emil Clothing. Det kan derfor siges kort, at Emil ikke bør tøve med at omdanne virksomheden til et anpartsselskab med samtidig stiftelse af et holdingselskab.

6 Konklusion

Opgaven er udarbejdet med det formål at kunne give en konklusion på baggrund af den opstillede problemformulering. Konklusionen vil derfor besvare nedenstående problemformulering:

Hvad er de skattemæssige optimeringsmuligheder for at mindske og udskyde skattebetalingen ved anvendelse af virksomhedsordningen for Emil Clothing, og set ud fra et skattemæssigt perspektiv, hvilke muligheder er der, ved afståelse af virksomheden delvist eller fuldstændigt, for at betale mindst mulig skat og udskyde skattebetalingen i længst tid?

Det progressive danske skattesystem, hvor skattesatsen stiger dets højere en indkomst en skattepligtig person har, betyder at beskatningen af personligt ejede virksomheder ligeledes følger denne model, da indkomst fra selvstændig erhvervsvirksomhed medregnes i den selvstændigt erhvervsdrivendes personlige indkomst, ligesom lønindkomst for en lønmodtager gør. Overstiger den personlige indkomst 423.804 kr., skal der betales en ekstra topskat på 15 % af beløbet derover. I første del af opgaven blev der fokuseret på om casevirksomheden Emil Clothing kunne optimere og nedsætte sin skattebetaling ved at anvende virksomhedsordningen for at undgå at betale topskat. Efter at have beregnet skatten i virksomhedsordningen og sammenholdt den med beskatningen efter personskattereglerne for indkomståret 2012, kan det konkluderes, at ejeren af Emil Clothing, Emil Lyng kan mindske skattebetalingen og undgå at betale topskat. Baggrunden for dette er fuld udnyttelse af fradrag for virksomhedens renteudgifter samt opsparing af en del af virksomhedens overskud i virksomheden og derved en udskydelse af beskatningen. Beskrevet på en anden måde vil Emil ved anvendelse af personskattereglerne beskattes af hele sit overskud i indkomståret, som langt overstiger topskattegrænsen, mens han i virksomhedsordningen kan hæve beløb op til topskattegrænsen til sin privatøkonomi og derefter lade det resterende overskud blive stående i virksomheden mod at betale en a conto skat på 25 %. Dette giver Emil mulighed for at styre sin personlige indkomst bedre og selv bestemme, hvor mange penge han vil hæve ud af virksomheden i stedet for at blive beskattet af hele overskuddet på én gang. Opspartet overskud kan i senere år hævnes, hvis Emil ønsker dette, med fradrag for den allerede betalte skat på 25 %, når skatten skal beregnes. Udover at udskyde beskatningen er fordelene den, at Emil hele tiden kan optimere til topskattegrænsen ved at have en opsparing i virksomheden. Hvis Emil i et år har et overskud under topskattegrænsen, kan han hæve beløb fra det opsparede overskud op til

grænsen, hvilket sikrer at der i hvert fald ikke skal betales topskat af denne del, som der måske skulle i tidligere år, hvis overskuddet var over topskattegrænsen, og han ikke anvendte virksomhedsordningen. Udover optimering af skatten til topskattegrænsen er årsagen til en mindre skattebetaling i virksomhedsordningen for Emil også, at der er fuldt fradrag for virksomhedens renteudgifter. Hvor disse normalt fradrages i kapitalindkomsten, fradrages de i stedet i den personlige indkomst. Med fuldt fradrag menes, at procentsatsen ved beskatningen af den personlige indkomst er højere end af kapitalindkomsten. Derfor er effekten af fradraget ligeledes højere.

Det er nu konkluderet, at der er flere fordele for Emil Clothing ved at anvende virksomhedsordningen i relation til skatteoptimering og skatteminimering. Anden del af opgaven tager udgangspunkt i de skattemæssige konsekvenser ved et fuldstændigt eller delvist salg af virksomheden i henholdsvis virksomhedsordningen, og hvis Emil vælger at omdanne sin virksomhed til et selskab. Emil lægger vægt på at betale mindst mulig skat samtidig med, at skattebetalingen gerne skal udskydes i længst muligt tid. Hvis Emil vælger at sælge sin virksomhed i virksomhedsordningen, som en personligt ejet virksomhed, beskattes han betydeligt i afståelsesåret i sin personlige indkomst. Der skal opgøres en salgssum for virksomheden, og de skattemæssige tab og gevinster samt opsparet overskud føres til beskatning på én gang uden mulighed for at udskyde beskatningen. Hvis Emil i stedet vil optage en kompagnon i virksomheden, beskattes han ligeledes af gevinster og tab, dog kun for den afståede del af virksomheden. Forsætter Emil og den nye kompagnon med at drive virksomhed i personligt regi, kan virksomhedsordningen stadig anvendes og det opsparede overskud får ikke indflydelse på beskatningen i denne omgang. Selvom beskatningen udskydes af det opsparede overskud er fælles dog, at det ved et eventuelt fremtidigt salg af hele virksomheden ikke er muligt at udskyde beskatningen længere.

Vælger Emil at omdanne sin virksomhed til et selskab er mulighederne dog nogle helt andre, når det kommer til det skattemæssige ved et salg. Der er dog også en driftsmæssig fordel ved at Emil ikke længere hæfter personligt for hele virksomhedens gæld med sin private formue, men i et selskab kun hæfter med en indskudskapital. Herved er Emil bedre sikret fremadrettet. Han bør omdanne til et anpartsselskab da indskudskapitalen kun er på 80.000 kr. mod 500.000 kr. i et

aktieselskab. En anden fordel er at årets overskud kan hæves som udbytte, som beskattes i aktieindkomst med en lavere procentsats end i den personlige indkomst.

I første omgang bør Emil omdanne sin virksomhed til et anpartsselskab ved at anvende skattefri omdannelse. Dette indebærer, at der opgøres en salgssum af virksomheden, men at beskatningen af gevinster og tab udskydes til selskabet afstås. Det opsparede overskud kan anvendes til at nedsætte anskaffelsessummen af de anparter, han i stedet får i det nye selskab, altså den egentlige egenkapital, og han behøver ikke blive beskattet af det opsparede overskud ved omdannelsen. Skal Emil efterfølgende sælge en del af eller hele selskabet, beskattes han af salget i sin aktieindkomst i stedet for i den personlige indkomst, hvilket ligeledes er en fordel som ved udbetaling af udbytte. Han har dog stadig ikke mulighed for at udskyde sin skattebetaling og beskattes af hele salget på én gang, som hvis det var en personligt ejet virksomhed. Dette er der dog imidlertid en løsning på. Emil kan etablere et holdingselskab imellem sig selv og sit nye anpartsselskab ved at lave en såkaldt skattefri anpartsombytning uden tilladelse. Herved ombytter han aktierne fra driftsselskabet til holdingselskabet, så han nu ejer anparter i holdingselskabet, mens det ejer anparter i driftsselskabet. Fordelen ved dette er, at overskud i driftsselskabet skattefrit kan udbetales som udbytte til holdingselskabet, og Emil kan tømme driftsselskabet for kapital uden at skulle betale skat. Hvis Emil vil sælge driftsselskabet eller få en medejer ind er fordelene ligeledes at salget af anparterne er skattefrit når pengene flyttes til holdingselskabet. Emil kan derefter i ro og mag udbetale udbytte til sig selv fra holdingselskabet i de tempi, han ønsker. Det giver desuden den mulighed at Emil i stedet for at hæve pengene til sig selv kan anvende dem til at investere i andre virksomheder eller etablere en ny uden at have betalt skat fra sit salg, da de aldrig når at blive udbetalt til hans privatøkonomi. Det må siges at være en stor fordel. Det skal dog nævnes, at der er et lille men ved at lave skattefri anpartsombytning uden tilladelse, hvilket betyder at driftsselskabet ikke må sælges i en periode på tre år efter ombytningen. Ligeledes er der revisionspligt på holdingselskaber, hvilket vil medføre nogle ekstra årlige omkostninger.

Ovenstående taler tydeligt for at Emil bør omdanne sin virksomhed til et anpartsselskab og samtidig stifte et holdingselskab, da fordelene langt overstiger ulemperne. Herved opnår han den bedst mulige sikkerhed i forhold til sin privatøkonomi og opnår den største fleksibilitet i forhold til at udbetale penge til sin privatøkonomi i de tempi han ønsker. Uanset om han vælger at sælge alle

sine anparter i selskabet eller kun en del af dem, opnår han den samme fordel ved at have et holdingselskab, som er det skattefrie salg. Han har som tidligere sagt råderet over hele beløbet fra salget og beskattes altid kun, hvis han vælger at hæve pengene fra holdingselskabet til sin privatøkonomi. Det er også i langt de fleste tilfælde nemmere for Emil at sælge sit driftsselskab, hvis han tømmer det for kapital ved at udlodde udbytte skattefrit til holdingselskabet. Uden så meget kapital bliver selskabet billigere at købe, hvilket kan medføre en højere pris, da det må formodes, at der vil være flere interesserede købere ved en lav pris.

Det kan derfor konkluderes, at der er flest fordele for Emil ved at have et driftsselskab og et holdingselskab, hvad enten planen er at sælge helt, delvist eller fortsætte driften som ene-ejer. Emil bør overveje at omdanne sin virksomhed med det samme, da der skal gå tre år, før han må sælge selskabet, når virksomheden er omdannet skattefrit. Det er heller ikke til at sige, om Emil pludseligt får et tilbud fra en opkøber, og derfor bør han allerede nu forberede virksomheden på et opkøb og stille sig selv i den bedst mulige position i forhold til et salg.

7 Litteratur- og kildeoversigt

7.1 Bøger og publikationer

- *Lærebog om indkomstskat, 14. udgave*
Aage Michelsen, Steen Askholt, Jane Bolander og Liselotte Madsen
Jurist- og Økonomforbundets Forlag
- *Grundlæggende skatteret, 5. udgave, 1. oplag*
Henrik Dam, Henrik Gam, Kjeld Hemmingsen og Jacob Graff Nielsen
Magnus Informatik
- *Generationsskifte og omstrukturering, 3. udgave, 1. oplag*
Søren Halling-Overgaard & Birgitte Sølvkær Olesen
Jurist - og Økonomforbundets Forlag
- *Skattelovssamling for studerende, 24. udgave, 1. oplag, 2012/1*
Redigeret af Tine Harboe
Magnus Informatik
- *Ejer- og generationsskifte af virksomhed, 6. udgave 1. oplag 2010*
Udgivet af Deloitte

7.2 Internet

- www.cvr.dk (Det centrale virksomhedsregister)
- www.startvaekst.dk (Erhvervsstyrelsen)
- www.skat.dk (SKAT)
- www.skm.dk (Skatteministeriet)
- www.da.wikipedia.org (Den frie encyklopædi)
- www.tax.dk (Skat og afgift)
- www.ditselskab.dk (En del af Sankt Petri Advokater)
- www.ivaekst.dk (Vækstportalen for iværksættere og mindre og mellemstore virksomheder)

8 Bilag

8.1 Bilag 1 - Skattepligtig indkomst og balance for 2012 for Emil Clothing

Skattepligtig indkomst 2012 i DKK.

Driftsøkonomisk resultat før renter	755.765
Tillæg af regnskabsmæssige afskrivninger	45.757
	801.522
Fradrag af skattemæssige afskrivninger	
- Bygning	-48.000
- Driftsmidler	-106.881
Resultat før renter	646.641
Renteindtægter	2.544
Renteudgifter	-48.534
Årets skattepligtige indkomst	600.651

Balance pr. 31. december 2012 i DKK.

<u>AKTIVER</u>	
Materielle aktiver	
Grunde og bygninger til kostpris	1.200.000
Inventar og maskiner	320.644
	<hr/>
	1.520.644
Varebeholdninger	
Varelager	230.432
	<hr/>
	230.432
Tilgodehavender	
Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser	213.009
Periodeafgrænsningsposter	24.394
	<hr/>
	237.403
	<hr/>
Likvide beholdninger	288.924
	<hr/>
AKTIVER I ALT	2.277.403
<u>PASSIVER</u>	
Egenkapital	
Kapitalkonto primo	260.819
Årets hævnings	-250.000
Overført resultat	600.651
	<hr/>
	611.470
Lanfristet gæld	
Prioritetsgæld	1.035.465
	<hr/>
	1.035.465
Kortfristet gæld	
Modtagne forudbetalinger fra kunder	18.245
Leverandører af varer og tjenesteydelser	458.093
Anden gæld	154.130
	<hr/>
	630.468
PASSIVER I ALT	2.277.403